

Déliab

42. SZÁM

14
FILLÉR

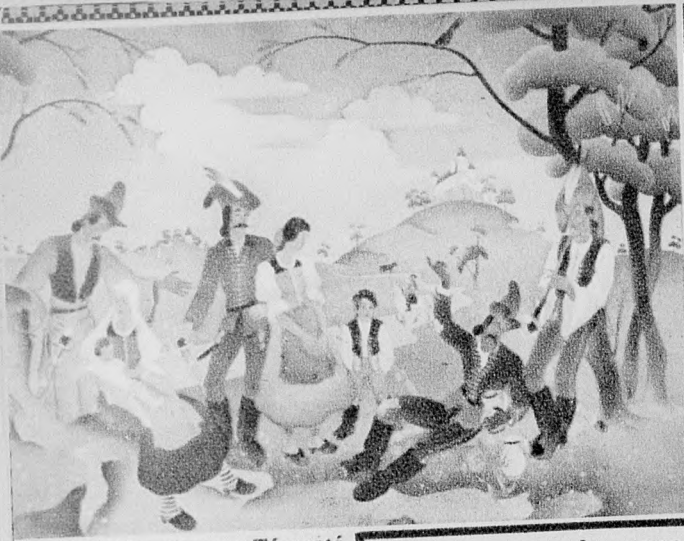
OLTHY MAGDA,
KOVÁCS KÁROLY
Nemzeti Kamaraszínház
REMBRANDT
(Wellse fény)

RÁDIOMŰSOR
Október 22-23-24-25

ecs.
Ba-
12.
zel.
noz.
obra
noz.
itka
ztit.
pper

Bl.
Ali.

eljes
k. A
álahy
Aran-
Sz.,
kom-
a, Sz.,
ültek.

Basillides Barna: Tárogató

Petri Lajos: Anya és gyermekei. (Csonka Lászlóné Zsuzsi és Tóni gyermekeivel)

A Műsarnok megnyitása. Nékám professor, Karalláth Jenő főpolgármester, Fáy István kultuszminiszteri államtitkár

Feszy Mária: Paszta

Komáromi-Katz Endre: Szeptember

xiii. évfolyam

Budapest, 1939 október 21

42. szám

14
FILLÉR

Délibáb

Színházi hetilap

Felelős szerkesztő:
BIBÓ LAJOS

Megjelenik minden szombaton

Elofizetési ár: negyedévre 1 pengő 80 fillér, félévre 3 pengő 60 fillér. Biztosítással kombinálva negyedévre 2 pengő 60 fillér, félévre 5 pengő 20 fillér, egy hóra 90 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 14 fillér. Franciaországban Frs. 1.50, Jugoszláviában 2 dinár, Romániában 7 lei.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány ucca 12. Telefón: 14—23—39, 14—23—50.
Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9244.

Nemzeti Színház:
Bajor Gizi a „Donna Diána”
émszerepében (Wellesz felv.)

ván

aromi-
drené:
ember

Bajor Gizl és Jávor Pál

DONNA DIANA

Klasszikusan derűs vígjátéki csillogás, ügyes versek, pattogós magyar rímekbe fordítva, ünnepi közönség, amely szívesen és kellemesen várakozó hangulatban tapsol: a Nemzeti Színház Donna Diána-val, Don Augusto Moréto vígjátékával kedveskedett e héten nekünk, Bajor Gizivel a főszerepben. Közönyt közönnnyel, így szól az alcím, de azért a spanyol trónnak ma sem kell attól félnie, hogy a közönség közönnnyével találhatná magát szemközt, hiszen a legrégebbi és talán éppen ezért legnépszerűbb mesetémát hozza nekünk: a szerelemtől való vonakodás el nem múlóan neveltséges voltát és ebből folyó mulatságos felsülését. Ami nem természetes, azt elsöpri a természet — ez a téma a Turandóttól a Makrancos hölgyön át, a Néma leventéig sohasem válik unalmassá, mert a tétel sohasem válik megdönthetővé. Mindig lesznek fiatal kisasszo-

nyok, akik mint Donna Diána, a civilizáció affektáltságában közönségesnek és irtóztatónak tartják a szerelmet s akiket egyenest meg kell arra tanítani, hogy vélt plátói filozófiájuk... butaság. Hogy az orruknál tovább nem látnak, s nemcsak a világról, de magukról sincs annyi fogalmuk, hogy legalább észrevénnék, amikor már fülig szerelmesek, mikor már mindenki rajtuk kacag — kifogyhatatlan bohózáti téma. A szerelem tragédiája, ha a szeretők nem lehetnek egymáséi s komédiája, ha nem akarnak egymáséi lenni. Míg Don Carlos udvarol, addig Donna Diána felhúzza az orrát, míhelyt azonban — közönyt közönnnyel — sikerül megvetést mutatnia, mingyárt megjön Diána kedve. Azonban, hála az intrikusnak, csak hadd törje magát! cím-szó alatt most már három felvonáson át rászoritják Diánánkat, hogy ő udvaroljon a fiúnak. Közben persze két másik kísérője is boldog lesz és végre a hármaskövő mesejáték hangulatában hagyhatja el a mosolygó közönség a színházat. Izlés dolga, hogy kinek a téma melyik feldolgozása tetszik jobban és melyik leány-nak a hetyke Petrucchio, a következetes néma Péter, vagy ez a mi Don Carlosunk, akinek alakját

Uray Tivadar

Délibáb

Jávor P
okosan
nem szí
lidítói
magána
lenálba
pözme
hogy b
lilat e
media
rában
Fejét k
méltó
kirozta
szin a
mégis
fürg
lektan
közön
az ő f
Gizi I
lyesen
kát h
haner

Donna affek-
gesnek
ják a
yeneszt
, hogy
ük...
ovább
lágról,
fogal-
ennék,
ek, mi-
kacag
téma.
szere-
s ko-
egymá-
dvarol,
zza az
özönyt
gyvetést
Diána
trikus-
! cím-
om fel-
Diánán-
fiúnak.
kísérője
hármas
atában
özönsg
gy ki-
lgozása
leány-
követ-
y ez a
alakját

Jávor Pál nagyon kedvesen és okosan úgy fogta fel, mint aki nem szívesen vállalja ezt a szelidítő szerepet: mint magamagának. A fiúból kiáradó ellenállhatatlan és valójában pözmentes egészség helyre kell hogy billentse Diána fejét. Polilát elegánsan, kissé a Commedia dell'Arte tréfás módorában Uray Tivadar játssza. Fejét kissé tán túl tiszteletreméltóan ósz öregúrnak maszkírozta: egy kis könnyed ezüst szín a halántékon hatásosabb, mégis vonzóbb és intrikusian fürge és hideg szerepéhez lélektanilag illőbb lett volna. A közönség leghálásabban mégis az ő fintorainak tapsolt. Bajor Gizi Donna Diánája nagyon helyesen nem a vonakodó leánykát hangsúlyozta ki szerepéből, hanem az elkényeztetett kisasz-

Szörényi Éva, Lukács Margit
(Wellesz felv.)

Szabó Sándor,
Szörényi Éva

szonyt, aki nagyon szereti, hogyha haldokolnak érte a férfiak — csak haldokoljanak! — és akiknek sértődése ott kezdődik, persze érdeklődése is, amikor valaki először meri megtagadni tőle a szerelemtől való haldoklás adóját. A női vonakodásban a szemérmel egy hajszál választja csak el a neveltségességtől — ez a darab habkönnyű bölcsellete s Bajor Gizi színészsztöne megérezte, hogy Donna Diána alakján keresztül kell sugározni annak, amit mindenki, csak ő maga, a tapasztalatlan leány nem tud: hogy szerelemre termett. Innocent Vince Ernő elmes fordításában, Kiszely Gyula kellemes muzsikája mellett szinte az volt az érzésünk, hogy magyar darabot látunk, szinte annyi természetes és mégsem túlhajtott életkedvet vitt a spanyol jelmezek mögé Both Béla rendezése, amelyeknek bájos meseszerűségéről viszont Nagyajtay P. Teréz gondoskodott. Jávor és Bajor elsőfelvonásbeli fekete és szürke ruhája pompásan jelképezték a szerelmi elkeseredést a férfi, és az affektált közönyt a nő részéről, második felvonásbeli ezüst és fehér pompájuk pedig gyermekkorunk meséinek királyfiját és királykisasszonyát idézték vissza. A harmadik szín némileg eltúlzott táncjelenetért, melyben Donna Diána kissé valószínűtlenül ölti fel a köznép ruháját, kárpótolt Horváth János gyönyörű csillagos, holdas nyári estét ábrázoló díszlete. A kisebb szerepekben stílusosan egészítették ki az együttest Petheő Attila a jó képet vágni kényserülő papa szerepében; a két szerelmes úr, Don Gaston és Don Luis szerepében Szabó Sándor és Ungváry László, a két szerelmes kisasszonyában pedig Szörényi Éva és Lukács Margit.

r. a.

Rembrandt

Rembrandtnak, a nagy művésznek rosszul megy a sora. Tele van adóssággal és súlyos beteg a felesége. Rembrandt felesége halála után új ideálra talál. De ezt az érzést megzavarja valakinek a bosszúja, aki házasságszédelgésért felfelejti a művészt. Rembrandt amikor már menthetetlennek látszik a helyzete, erőre kap. Csodálatos festményeket alkot. Feleségül veszi új szerelmét és boldog lesz. A Kamaraszínház újdonságát Szelezky Zita, Olthy Magda, P. Füzess Anna, Szabó Margit, Vándory Margit, Lehotay, Kovács, Várkonyi játsszák.

...a felv...
...k megh...
...k tetsz...
...melkedne...
...arnok és...
...ulnak, m...
...függöny...
...solni a sz...
...eszlik a...
...met.
...születben...
...egnézik a...
...t akad mé...
...eséjére ma...
...többség...
...okoládét...
...garettázás...
...a hősnő...
...inpadról...
...erra talán...
...Érténik eza...
...jögött, az...
...edig „ben...
...slyik. A t...
...zemélyzet...
...sonas disz...
...kellékes a...
...diszletek...
...legaprót...
...ilyen leg...
...lágában...
...Nagy sürg...
...kározásra e...
...ón kívül

Olthy Magda és
Lehotay Árpád

Szelezky Zita,
Lehotay Árpád

Szatmáry Margit,
Vizváry Mariska
(Wellesz felőttelek)

Amíg az előadás tart...

...a felvonásnak, felzúg a taps. A mű-
...meghajlással köszönik meg a közön-
...tetszésnyilvánítását. A nézők lassan
...melkednek helyükről, kifelé tartanak az
...arnok és dohányzó felé. De még hátra-
...ulnak, mert a színpadon ismét szétnyí-
...függöny s újra itt az alkalom, hálásan
...solni a szórakoztató játékért. De végül
...eszti a vasfüggönyt is. Megkezdődik a
...élet.

...szünetben megvitatják a darabot, sokan
...egnézik a színlapon az új szereplők nevét.
...akad még olyan is, aki a darab további
...eséjére már előre kíváncsi. De nem így
...lőbbség. Ők vitatkoznak. Szendvicset és
...okoládét ropogtatnak és a dohányzóban
...garettázás közben tárgyalják meg a hős
...a hősnő további sorsát. Beszélgetnek a
...npadról, művészetéről és művészekről, de
...erra talán senki sem gondol, hogy mi is
...rténik ezalatt a színpalak
...ögött, az öltözők tájékán.
...edig „bent” lázas munka
...slyik. A technikai segéd-
...zemélyzet a következő fel-
...onás díszleteit állítja fel.
...kellékes arra vigyáz, hogy
...díszleteken kívül minden
...legapróbb tárgyakig a
...lyen legyen. Az öltözők
...lágában is pezseg az élet.
...Nagy sürgés-forgás, a masz-
...kározásra és öltözésre szánt
...ón kívül látogatókat fo-

...gadnak a szereplők a virágokkal díszített
...öltözőkben. Ismerősök, barátok, család-
...tagok jönnek. Ha nincsenek látogatók, a
...művészek nagy kártyacsatát vívnak. Van,
...aki szereptanulással, olvasással tölti idejét.
...A hölgyek közül legtöbben a kézimunkáért,
...kötésért, horgolásért rajonganak. A sok
...öltözésért talán nem is olyan nagyon.
...Pedig a felvonás közben a mellettem ülő
...szőke hölgy nagy elismeréssel nyilatkozott
...férjének a művészno ezüstrókjáról és szebb-
...nél-szebb ruháiról.

Azt hisszük, hogy a színpalak mögött,
...színházi öltözők és társalgók világában le-
...játszódó dolgok nagy érdeklődésre számít-
...hatnak. Így hát elindultunk egy kis körütra
...a pesti színházak mögé. Látogatásunkat a

Kamara Színházban

...kezdők. Itt nehéz eljutni az öltözőkhöz.
...A kicsi színpad mögött kerül be az ember
...a II. József korabeli krinolinós hölgyek
...és térdharisnyás urak közelébe.
...A második felvonás utol-

Eöry
Kató, Vizváry
Mariska, Tőkés Anna
az „Altérego” egyik színetében

A Pesti Színházban Tarnay főren-
dező és Somló István vigasztal-
ják Dayka Margitot (A kis eselédet)

só jelenetét játsszák. Lehotay éppen a színpad felé indul, Nagy Sándor ügyelővel, hogy Tőkés Annát megmentse. Az öltöztetőnők abbahagyják a kézimunkázást. Nemsokára vége a felvonásnak. A hölgyek Vizváry Mariska öltözőjében gyülekeznek, egy kis eszmecsere és pihenésre. A „vendéglátó” Vizváry Mariska a pamla-
gon pihen, Tőkés Anna szerepet tanul, a fehérruhás Eöry Kató pedig a földön elhelyezett párnán foglal helyet. Most egy kabátos, krinolinélküli hölgy, Berky Lilly, érkezik. Hosszú eszokolódzás, nagy az öröm. A folyosón Várkonyi Zoltán beszélget egy másik szereplővel.

Mire a színpad mögött lábujjhegyen kifelé tartunk a ruhatár felé, már mindenki újra elfoglalta helyét a nézőtéren. Elaludtak a lámpák, a színpadon pedig az ügyelő keze alatt megszólal a gong. A nézőtér áhitatos csendben várja, hogy felmenjen a függöny és kezdődjék a következő felvonás. A

Pesti Színházban

a Zilahy-darab: „A gyümölcs a fán” megy. A „nagytanácsot” Dayka Margit szobájában találjuk. A rendező, Tarnay Ernő, a szobaleánynak (Dayka Margitnak) és színpadi férjének, Somló Istvánnak magyaráz egy jelenetet. A másik öltözőben Sulyok Mária intervjúját ad. A folyosón a nagyságos asszony, Mágory Mária, a sofőr, Hidassy Sándorral beszélget. A

Belvárosi Színházban

a „Földindulás” kétszázadik előadását ünneplik. Az öltözőkben így a szokottnál is több virágot találtunk. Az emeleti öltözőkben karének és harangzúgás hallatszik fel a színpadról. Simon Maresa parasztasz-

Sulyok Mária
intervjúját ad
felvonás
közben

Hegedűs Tibor főrendező
Tolnay Klárinak magyaráz a Víg-színház társalgójában

Valami nagyon érdekeset olvas Eszenyi Olga és Simon Maresa a Földindulás felvonás-szünetében

szónak, kis Ungváry Gyuszi személyében. Amikor a művésznőnek öltözni kell, a nyolc éves „fiatal urat” felkéri a távozásra. Boldog, amikor újra bejöhet a szobába. A hölgyek már közben nagyban tanulnak. Eszenyi Olga Simon Maresát tanítja a „Végrendelő”-nél szükséges, szép, vidéki dialektusra.

szonynak maszkírozva tanulja következő szerepét. Szobatársa, Eszenyi Olga egyelőre még rózsaszín pongyolában, hatalmas parasztkonttyal fején, a kikészítéssel van elfoglalva.

— Mariska, kérem a szempillám! — mondja mosolyogva. Közben egyik barátjánője szép almákat és körteket hoz neki ajándékba. Nagy az öröm. Kissé irigyeljük a vidéki viseletben járó hölgyeket. A kétszáz előadást a művésznő összesen 2, azaz kettő darab harisnyával játszotta végig. Igaz, hogy ezek anyaga a népviseletnek megfelelően: fekete vastag pamut. Itt „férfi” látogató is van, a

A Kloti
szünetéből
mint r
(Simor
Piroka t

Az el
télyt ábr

„Márkin
ben a p
nak öss
művésze
lapított
el a szí
irányítá
ló a tap
megfele

— Sz
Szét! N
halljuk
A n
nem ke
ni, átm
Géza, A
Iren vit
Klári p
val tár

„füres
darab:
Simor
több iz
a nagy

Délibáb

Déli

(Vaszary Piri) bele is szól a nagysága kártyajátékába. Vaszary Piri különben pullóvert köt férjének. Zöldszínű és igen szép minta. Az asztalon egy tábla áll: „Ne fecsegjünk!” figyelmeztet a felírás. Hogy ez pontosan kinek szól, nem tudjuk, de a kibic, Vaszary János, nem veszi figyelembe. Fényképészünk közbeszól: Csendet kérek, csinálom a képet. Még a fényképezés alatt is állandó kártyatanácsokat ad. A

Fővárosi Operettszínházban

a lépcsőn találkozunk a „Pusztai Szerénád” aranyos, dírnéliruhás kisleány szereplőivel: Fehérvári Erzsivel, Ruttkai Évával és Hegedüs-Nagy Titivel.

— Tanító bácsi drága, tanító bácsi — halljuk és a kisleányok a következő percben mind a színház új tenoristájának, D. Kováts Józsefnek a nyakába ugrálnak, aki kedvesen simogatja meg a gyerekek haját.

— Hol van a fodrász, masztiksztot és ragasztót hozzatok — mondja az egyik kisleány. Megkapja a kért dolgokat, megragasztja a bajuszát. A lépcsőn a szőke hajú, kék ruhás Szondy Biri megy el mellettünk.

— Olyan cuki — mondja Évi. — Jé, leengedte a haját — állapítja meg Titi. Ersi pedig az előadásról mesél nekünk:

— Jó színházban játszani — állapítják meg a gyermekek. — Csak az a fekete hajú riporter bácsi rossz! — hangzik az egyhangú vélemény. — Mindég meghúzza a copfunkat — mondják elkeseredetten. De már hívják is a gyermekeket a színpadra. A lépcsőn Kiss Manyi karonfogva jön fel felé Latyival.

A Royal Színházban

nemcsak a darabban, hanem a színpad mögött is vidám a hangulat. Nagy römcisata folyik a szünetekben a csinos, szőke Kertész Dezsőné, Csikós Rózi és Rátkay Márton között. L. M.

Kiss Manyi köt a szünetekben

Ifj. Latabár Kálmán meglátogatja Somogyi Nusit egy kis pletykára

A Klotild néni felvonás-szünetében Vaszary János mint rendező inspicitál (Simor Ersi és Vaszary Piroska nagyon szorgalmas)

Az előkelő francia kastélyt ábrázoló díszlet előtt a

Vígszínház

„Márkiné” előadásán ebben a pillanatban csapódnak össze a függönyök. A művészek az előre megállapított sorrendben hagyják el a színpadot. A függöny irányításával elfoglalt ügyelő a tapsot figyeli és ennek megfelelően vezényel:

— Szét! — Össze! — Szét! Na még egyszer! — halljuk a hangját.

A művészek, akiknek nem kell kosztümöt cserélni, átmennek a társalgóba. Itt van Berczy Géza, Ajtay Andor és a Tanár úr... Sitkey Irén vitéz Benkő Gyulával beszélget. Tolnay Klári pedig a rendezővel, ifj. Hegedüs Gyulával tárgyal. Le is fényképezzük őket. Az

Andrássy Színházban

„füresza” dolgokat tapasztaltunk. A Vaszary darab: „Klotild néni” nagyságos asszonya, Simor Ersi egy asztalnál ül az előadásán több ízben trampolinak titulált mindenessel, a nagyszerű komikával. Sőt, a mindenes

Délibáb

(Wollesz felvétel)

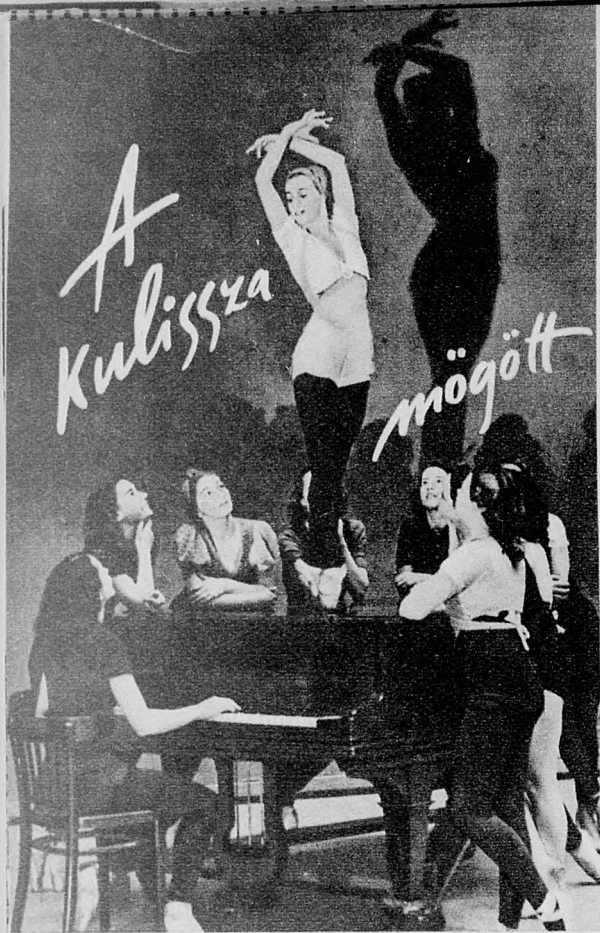
rendező magyarsá-

ozva tazezerepét.nyi Olga ózsaszín hatalmas fejen, a elfog-

terem a mondja. en egyik almákat ki ajánz öröm. a vidéki lgyeket. st a mű-

2, azaz isnyával. az, hogy népvise- n: feke- ut. Itt s van, a élyében. a nyolc ra. Bol- ába. A k. Esze- érende- lektusra.

libáb

A hét hőse Bajor Gizi. A kiváló művész nő most tudvalevőleg óriási sikerrel játssza a Donna Diana címszerepét. De nemcsak ezért a hét hőse, hanem azért is, mert két év óta először van alkalmja fellépni abban a Nemzeti Színházban, amelynek örökös tagja és legnagyobb büszkesége. Két évvel ezelőtt arról volt szó, hogy a Nemzeti Kamara Színházban felújítják a „Kék róka”-t Bajor Gizivel a fő női szerepben. Bajor Gizit több értékes feladat várta volna a Nemzeti Színházban, de úgy gondolták, hogy majd lejátssza azt a 20—25 előadást, amire egy ilyen feltöltéssel kapcsolatosan számítani lehet s aztán majd visszajön a Nemzetibe. Nem így történt. A Kék rókával Bajor Gizi végigjátssza az egész évadot s így több megoldásra váró feladat, elsősorban éppen a Donna Diana bemutatója elmaradt. No majd a jövő évadban, mondották. A „jövő évadra” azonban elkészült Herczeg Ferenc új darabja,

A Városi Színház második artistarevüjének leghatásosabb tánca. Pavlova and Orlov szőnyegtánca

az „Utolsó lánc”, aminek a főszerepét ugyancsak Bajor Gizi játszotta. Megisméllődött a „Kék róka” esete. „Az utolsó lánc” Bajor Gizivel az élen ugyancsak végigfutott az egész évadon. Egyszer már arról volt szó, hogy Bajor mégis eljátszik tavasszal egy szerepet s erre az időre leveszik a műsorról „Az utolsó lánc”-ot, de ezt a tervet nem lehetett végrehajtani „Az utolsó lánc” sikere miatt. Természetesen a Bajor Gizivel kapcsolatos feladatok megint csak elmaradtak és megint csak elmaradt a Donna Diana bemutatója is. A nyáron aztán, amikor a Nemzeti és a Kamara műsortervét készítették elő, kifogtak Bajor Gizin. Elhatározták, hogy Bajor Gizi nem léphet fel addig a Kamarában semmiféle szerepben, amíg legalább egyszer a Nemzetiben is fel nem lép. Hoggysne! Ha Bajorral kezdené egy darabot a Kamarában,

A szegedi színház vitéz Bánky Róbert igazgatása alatt a Bánk bánnal kezdte az évadot. (Halasy Mariska, v. Zemplényi, Móri Lüssi) (Pudler felv.)

„képes” történetek nagy Baj Nemzetiben helyes volt változatos siker esete évad folytat

Ez a tö pedig meg színházi magas. Tekintve, a Pesti S lásokal k natkozotag aztán elm replője n kitűnő A tal színés a szerepe zell, de ugratják, ges. beérl volna, az szor látó lgen tem ezzel a s pet meg színpadi elvégre csak tu A tárgy földszint színészek van leg körül.

gyan-
dött a
Bajor
egész
Bajor
erre az
né"-ot,
i „Az
esen a
tul csak
Donna
amikor
títették
hogy
arában
szer a
! Ha
rában,

igaz-
vadot.
Lüssi)
r felv.)

„képes” újból megigjászani az évadot. Így történt tehát, hogy már az évad elején kijött a nagy Bajor-darab, a „Donna Diana” a Nemzetiben. Az elgondolás mindenképpen helyes volt, mert a Nemzeti Színház köteles változatos műsorral dolgozni, tehát a legnagyobb siker esetén is alkalma lehet Bajornak az évad folyamán a Kamarában fellépni.

Ez a történet kissé valószínűtlennek látszik, pedig megtörtént. Az ismert színpadi író és színházi újságíró legújabb darabjában egy magas, esinos fiatal bonviván szerepet írt. Tekintve, hogy darabját a Vtgszínházban vagy a Pesti Színházban akarta előadatni, lárqyalásokkal kezdett a darab szereposztására vonatkozólag. A szereposztási megbeszéléseknél aztán elmondották neki, hogy a darab főszereplője ne okozzon gondot, hiszen itt van a kitűnő Ajtay. Beérkezett, jó megjelenésű fiatal színész. Senki más nem játszhatná el azt a szerepet, mint ő. A színpadi író nagyot nézett, de nem szólt semmit. Gondolta, hogy ugratják, mert rendben van. Ajtay lehetséges, beérkezett, jó megjelenésű, de hogy fiatal volna, az már egy kis túlzás. Hiszen hány-szor látta nagyszerű, „öreg”-alakításait, milyen temposan beszél és mozog. Hát bizony ezzel a színésszel ezt a fiatal bonviván szerepet mégsem lehet talán eljátszatni. De a színpadi író mégsem szólt semmit. Gondolta, elvégre is a színház tapasztall igazgatói csak tudják mit lehet és mit nem lehet. A lárqyalás után a színpadi író bement a földszíntén levő társalgóba és az ott tartózkodó színészeknek elmondta, hogy milyen kavarodás van legközelebbi színdarabjának főszereplője körül. A színészek érthetetlenül állottak a

Bajor Gizit meglátogatta a Donna Diana főpróbájának egyik szünetében Márkus Emilla, az egykori Donna Dianna

Észti lányok weekenden (Abel foto Tallin)

Ez aztán a muzikális család. Stockholmban 12 testvér zenekart alakított

színpadi szerző állásfoglalása körül, de mint vendégel nem akarták megsérteni azzal, hogy vitalkozni kezdenek vele. Egyszerre csak bejött a lársalgóba Ajtay Andor civilben. Tudniillik az este nem játszott. Odament a színpadi íróhoz és bemutatkozott. A színpadi író először csodálkozott és aztán elnevette magát. Most aztán elmondta, hogy tulajdonképpen miről van szó. Ő még sohasem látta Ajtayt civilben, csak a színpadról ismerte és ott is csak öreg szerepekben. El sem tudta képzelni, hogy ilyen fiatal legyen az, aki olyan élethűen játszik állandóan öregeket. — Kedves Ajtay — mondotta az író, — még jó, hogy megismerkedtünk, mert képzelje milyen gyorsan öregedett volna az én képzelemben, ha máris 30 évvel idősebbnek hittem, mint amennyi.

Somlay Artur

Néhány évvel ezelőtt Páger Antalnak volt rendkívüli sikere egy vígjátékban a Belvárosi Színházban. Páger egy részeg embert alakított

Páger Antal

a darabban. A részeg szerep meglehetősen ismert és elcsépell figurája különösen az operetteknek és bizony nehéz volt ebben a szerepkörben valami újat kihozni. Págernek ez sikerült és bátran lehet mondani, elcsépell figurába is új színeket hozott és innen nagy sikerének titka. Azóta nem is kapott a színpad ilyen eredeti „részeg” alakítást, míg most a

„Márkiné” című színdarabban egy újabb, hatásaiban meglepő „részeg” alakítással találkozunk. Somlay Artur játssza ezt a „részeg”. A darabban nagyon hatásosan van megindokolva az is, hogy miért kell ennek a szereplőnek egy bizonyos időben részegnek lenni. Egy ki-egyensúlyozott, büszke, maradi idősebb férjiről van szó, aki olyan helyzetbe kerül, hogy fel kell áldoznia büszkeségét. Érthető, hogy ez csak részeg állapotban sikerülhet neki. Somlay remekelt ebben a szerepben, különösen abban a részben, ahol a szerep szerint részegnek kell lennie s így az elkoptatott részeg-szerepek megint polgárjogot nyertek. Az is érdekes, hogy míg eddig a részeg-szerepekkel főleg operettekben találkoztunk s azokat főleg komikusok alakították, most egymásután két próza színházunkban, két legnagyobb karakterszínészünknek volt sikere ilyenfajta szereppel. Ebből is kiderült, hogy nincs elcsépell figura a színpadokon, csak új zseniális színészek kellenek ahhoz, hogy az elcsépell figuráknak új életet adjanak. Zseniális színészek pedig vannak nálunk és mindig is lesznek.

Vanna
jobbára i
ságok, n
Hát én
mint a l
pályára
gazdálko
és ügyes
Evégből
mes ver
eltűzette
„Üzenta
című köi
yes költ
különfél
tokkal
lyára va
Nem a
feladat
metesen
talpraes
marhaki
sorra l
nasába
és a fir
cukorré
mestere
fejleszt
cegni, c
fűlt a
vágya:
hogy ha
sági löv
egy pan
frok, ha
részvény
képpen
a derék
morú t

Vol
lábú k
Vera. I
dobálta
Cicáho
kis ah
és gy
maradt
Hát
szakán
fürdőb
dárídó
bőltött
ott az
erdőke
a fűze
Cica ep

Miért nem lettem milliomos?

Írta: SZILÁRD JÁNOS

Vannak az ember életében kalandok, jobbra ifjonti fővel elkövetett nagy számárások, melyekre pirulva emlékeznek.

Hát én most pirulok és bevallom, hogy, mint a legtöbb író, eredetileg én is komoly pályára készültem. Apám, aki maga is gazdálkodott, mindenáron jó gazdát, élelmes és ügyes üzletembert akart nevelni belőlem. Evégből rögtön a matúra után összes szerelmes verseimet, novelláimat és drámáimat eltűzette, a „Belterjes gazdálkodás”, az „Üzemtan” és az „Okszerű trágyázás” című könyveim kivételével valamennyi kedves költőmet és írómat elzárta, engem pedig különféle önálló gazdasági és üzleti feladatokkal bízott meg, hogy a gyakorlati pályára való rátermettségemet próbára tegye.

Nem akarok henegni, de az első pár ilyen feladat megoldásában feltűnően, sőt félelmetesen kimutattam a leendő gazda és talpraesett üzletember oroszlánkörmeit. A marhakupecokat és a gabonakereskedőket sorra besaptam, a biztosító ügynökök nasába lyukát beszéltem, a jégkárbecslőket és a fináncokat a sárga földig leittam és cukorrépaszállítás idején a mázsa és mázsa-mesterek kezelését a legmagasabb tökélyre fejlesztettem. Mondom, nem akarok henegni, de oly töretlen és merész vonalban ívelt a karrierem, jó apám titkos alma és vágya: a család első milliomos tagja felé, hogy ha nem jön közbe az a gyalázatos ipoly-sági lóvászár és közvetlenül a lóvászár előtt egy parázs kis ferbli, hát akkor én ma nem írok, hanem olyasok és még hozzá bankókat, részvényeket és aranyakat olvasok és főképpen nem pirulok, amidőn elmesélem a derekbatört milliomosi pályafutásom szomorú történetét...

Volt egy nagyon szép és kedves és gyors-lábú kávébarna kancánk, úgy hívták hogy Vera. Még most is látom, amint játékosan dobálta a fejét és oda-odasimult a párjához. Cicához, a vékonycsontú, de gömbölyű kis almásderes kancához, mely kedvesség és gyorsaság tekintetében semmivel sem maradt Vera mögött.

Hát aztan egy balesillagzatú nyári éjszakán... éppen a szomszédos magyarádi fürdőből, ha jól emlékszem, az Anna-napi dárídóról poroltunk hazafelé... Vera megbőlt, elvágódott és kitorpte a lábát. Még ott az úton golyót engedett a fejébe az erdőkerülő, aki történetesen arra hajkurászta a fűzesgyarmati hírhedt lesipuskásokat és Cica egyedül poroszkált haza a fekete homok-

futóval és rajta jó apámmal, velem és a könnyező kocsisal...

Verát az egész ház hetekig gyászolta. Apám bezárkózott az irodába és reggeltől estig ott búslult. Anyám a konyha ablakából ha kitekintett, szemben a kocsiszint és benne a fekete homokfutót látta és ilyenkor a rántást nem vízzel, hanem a könnyeivel loesoltgatta. Én meg jártam-keltem az udvaron, mint egy holdkóros és messzire elkerültem az istállót, ahol nemcsak a Cica nyertelt fel gyakran és fájdalmasan, de valami egészen különös és ijesztő nyugtalanság mutatkozott az igáslovakon és még a teheneken is...

Ugy szeptember közepén aztán behívott az irodába édesapám.

— A lovakhoz értes-e?...

Mondok:

— Hoogyne!...

— Hát akkor — folytatta és kinyitván a Wertheim-szekrényt, leszámolt az íróasztalra három ropogós százast, — hát akkor fiam, fogasd be a Cicát a homokfutóba, ballagj be vele lassan Ságra, ott holnap nagy lóvászár lesz, vedd meg az utódját szegény Verának!...

És amikor már a három darab ropogós százassal a zsebemben és a fekete homokfutó előtt a nyertő Cicával kifordultam a kapun az országútra, még utánam kiáltott:

— Aztán holnap délre itthon légy!...

Mondok:

— Hoogyne!...

És ügöttünk lassan Ságra...

Másnap délelőtt, de egészen korán, talán kilenc óra sem volt, jó apám kocszizörgésre és lónyertésre lett figyelmes.

Éppen akkor kanyarodtam be az országútról az udvarra. Mint később hallottam, gyanus módon, sápadtan és gyűrt állapotban, mintha nem aludtam volna, amit még feltűnőbbé tett az az aggasztó látvány, hogy a fekete homokfutót nem két ló, hanem egy ló húzta. A Cica...

— Na?... — szólt édesapám, amikor leszálltam a kocsirol. — Na?...

Az ámbitus legfelső lépcsőjén állott és mint a csalódás élő szobra, onnan mutatta felém a kifordított tenyereit.

— Na?...

A Cica nyertésére anyám is kiszaladt a konyhából, ő is megállt a lépcsőn s a kezének egy üres és csüggedt mozdulatával azt mondta:

— Na?...

— Csupa gebe volt!... — intettem bosszúsan. — Az egész vásáron egy rendes lovat se láttam!...

És iparkodtam lehetőleg gyorsan eltűnni az öregek szemei elől...

Bevonultam az irodába s ott úgy tettem, mintha dolgoztam volna. Kisidő múlva apám is utánam jött, leült az íróasztallal szemben, a bőrdíványra s míg látszólag nagy érdeklődéssel a Köztelek cikkeit olvasta, úgy a szeme sarkából állandóan az arcomat figyelte...

Egyszer csak... de akkor már olyan feszült és terhes volt a csend, hogy szinte fulladoztunk benne... egyszer csak megszólalt.

— Hallod-e, gyerek! Te azt a pénzt elverted!...

Kiesett a ceruza a kezemből és bólnítottam. Hogy igen...

Apám összehajította a Köztelket és azzal ütögette sokáig a térdeit...

— Pezsgőztél?... — kérdezte...

Intettem, hogy nem...

— Cigányoztál?...

Intettem, hogy nem...

— Hát akkor kártyáztál!... — mondta apám és felállt...

Intettem, hogy igen...

— Mit játszottál?...

— Ferbliztem...

Apám, aki eddig a harag és az izgalom minden legkisebb jele nélkül, az idősebb és okosabb ember megértő és megbocsátó hangján beszélt velem, most megtántorodott s a következő pillanatban akkorát ütött az íróasztal közepére, hogy a szoba megtelt röpködő papírlapokkal.

— Ferb-liz-tél?!... — kiáltotta s a nyaka olyan lett, mint a cékla. — Hiszen nem is tudsz, te kötnivaló!...

És az a hallatlan szemtelenség, hogy valaki nem tud ferblizni és mégis ferblizik, annyira felbőszítette, hogy az óriási lármára és csapkodásra még édesanyám is félig az asztal alá bujt odakint, a konyhában...

— Kik voltak azok a tolvajok? — kérdezte később, döngő léptekkel száguldozva fel s alá az irodában. — Kik voltak azok a betörők, akik leültek ferblizni egy ilyen éretlen kölyökkel?...

És amikor elmeséltem neki, hogy még tegnap, a vásár előestéjén, egyik igen kedves atyánkfia, maga Stanci bácsi csalt be a Pannónia-kávéház kártyaszobájába és az ő vezényletével családunknak csupa régi és meghitt barátja kopasztotta le rólam az utolsó koronát is, az öregúr odalépett a Wertheim-szekrényhez, megtölte szakadásig a bugyellárisát kékhasú bankókkal, befogott, rámförmedt, hogy üljek melléje és azt mondta a kocsisnak:

— Ságra!...

Édesanyám az ámbitus lépcsőjén állott és csendesen folydogáló könnyek közepette onnan hajigálta utánunk a keresztetek...

Szakadt a tajték a két igáslóról, amikor megérkeztünk Ságra, egyeneset a Pannónia-kávéház elejébe...

— Majd én megtanítom ezeket az urak móresra!... — dohogott egész úton eddig apám.

Es amikor a főpincér mosolyogva ujjal golta, hogy a vásár alkalmából és szántalan áldozatokkal odabenn még mindig folyik a csata, intett, hogy kövessem és megnyitott a kártyaszobába...

— Friss pénz! Friss pénz!... — hasogott fel kitért karokkal Stanci bácsi amikor megpillantotta apámat.

Iszonyatosan ment a lapja. És mert egy közben jön meg az étvágy, mámorosan csattogtatta fogát az új áldozatra.

— Helyet neki! Helyet neki!...

Családunknak a többi régi és meghitt barátja is kőtyagos volt már némileg, annyi józansággal még mindig rendelkeztek, hogy a friss vidéki pénzmag számára na-

reverenciával és azonnal helyet szorítottak.

— Ül a hátam megé!... — morgott fülembe jó apám...

Nos, hát én a háta mögé ültem és a vastűstben és a savanyú borgözben félig vak és félig siketen és az izgalomtól halk dideregve, figyelni kezdtem. És amikor láttam, hogy egészen ócska lappal a kezben jó apám először „beljebbezni” kezd azután „vakolni” kezd és felveri fokozatosan a tétet hűz koronáról hatszáznegyven majd egy könnyed és közömbös mozdulattal kíséretében ezerkétszáznyolcvan koronát elborult előttem a világ és megszédültem.

De megszédült az egész asztal is...

A Pannónia-kávéház kártyaszobájában megismétlődött a cápa esete a kis halakkal. A vékonypénzű kis városi urak egymás között vígan ragadoztak és fel nagy élvezettel egyik a másikat, míg jó apám tömött bugyellárisában megjelent porondon a cápa és lenyelte valamennyit.

Mire magamra eszméltem, Stanci bácsi előtt már egy rézpeták se volt és családunk régi, meghitt barátai az asztal körül fosztva és megkopasztva, némán daraboztak...

— Van még valakinek pénze?!... — kiáltott jó apám...

És amikor nem kapott választ, besöpör az ezüsttornyokat és a bankóhalmokat felállt...

— Hát csak azért — mondta, — hogy máskor ne üljetek kártyázni le ilyen kőlyökkel!...

Lódított egyet rajtam, hogy az ajtó repültem, aztán kocsiba ültünk és szalagtunk haza...

Hát így tört derékba az én szépen indult milliomosi karrierem. Mert ettől a nap fogva kegyvesztett lettem, kellő felügyelet és ellenőrzés nélkül még hűz krajcárt se bíztak rám és működési terület, valamennyi jó alkalom hiányában a rendkívüli gazdasági és kereskedelmi képességek elsorvadtak és novellákba, meg mindenféle ilyen hasznotalan írka-firkákba fulladtak bennem. Eddig, az Ég a tanum, eredetileg én is komoly pályára készültem...

et az urak
úton éde
vogyva új
ól és szá
ég miné
essem és l
... — ha
lanci báb
Es mert ev
mámore
atra.
ki!...
és megh
némileg,
rendelkez
számára na
szoritotta
— morgott
n és a vast
a félig vak
mtól halk
Es amik
ppal a ke
bezni" kez
eri fokozat
száznegyv
ös mozdu
an koroná
szédültem.
tal is...
yaszobájáb
a kis hala
városi u
ztak és fa
sikát, míg
megjelent
lamennyi
Stanci
és család
tal körül
émán darv
nze ? !...
szet, besöp
óhalmokat
adta, — ho
le ilyen
gy az ajt
nk és szal
szépen ind
ettől a nap
ellő felügye
krajcárt so
ület, valami
dkívüli gazd
ek elsorvad
e ilyen haszd
bennem. F
én is komol

*Peregrina
a film*

LINDA DARNELL,
a Fox új sztárjelöltje

Déli

HOTEL FOR WOMEN

Magyarul: A nők szállodája. Ez a címe Elsa Maxwells híres színdarabjának, amely egyfolytában két évig volt műsoron a newyorki Broadway egyik színházában s amelyből a Fox-gyár most filmváltozatot készített. Nem kell a cím miatt valami pikáns témára és kétértelműségekben tobzódó filmre gondolni, mert a nők szállo-

s közöttük a legfiatalabb és leghetesebb, Linda Darnell játssza a vezélőszerepet. Meg kell jegyezni ennek a kezdő filmszínésznőnek a nevét, akít a szerenese már az indulásnál a sztársorsra jelölt ki. Ő a filmben az a tapasztalatlan vidéki kisleány, aki szerelmese után jön New-Yorkba, ahol a fiú már nagyjövedelmű állást kapott, a főnöke leányának udvarol s karrierje érdekében elhúzódik régi szerelmétől. A vidéki ártatlanságot azonban nem kell féltetni, mert a film végére úgy visszahódítja a háttlenkedő fiatallembert, hogy a joggal elvárt hepiend teljes mértékben kielégíti a nyugtalanító közönséget.

Ennek a filmnek külön érdekessége, hogy a szerző, aki egyébként Amerikában a női vonatkozású kérdésekben elismert szaklektintély, szintén játszik a filmben. Ő a 707-es számú szoba lakója a nők szállodájában, amelynek életéből képekben mutatunk be néhány jelenetet.

dájába a férfiak csak a halba mehetnek be és legfeljebb a liftajtóig kísérhetik a hölgyeket. Ez a szálloda New-Yorkban valóban létezik s a darab szerzője, Elsa Maxwells, az elhízt vönkisaszszony maga is hosszú ideig volt lakója a szállodának, amelyben többnyire családott, vagy a boldogulás után törtető leányok laknak.

Tizenkét gyönyörű fiatal leány a darab főszereplője, akik egytől-egyig Darriel F. Zanuck, a Fox vállalat produkciós főnökének színésziskolájából kerültek ki

Jelenetek a Hotel for Women című 20th Century Fox filmből

Hollywoodban

Thomas Alva Edison, a nagy feltaláló életét a Metro filmre viszi. Megvásárolta James Allan Dunn „Edison élete” című könyvének filmjogát. Dunn jónévű amerikai újságíró s régi barátja az Edison-családnak. A regényes Edison-életrajz olyan érdekes s annyi benne a cselekmény, hogy valószínűleg két filmet készítenek belőle. Az egyiknek „The Boy Edison” lesz a címe s Edison gyermekkorát eleveníti fel, Mickey Rooneyvel a címszerepben. A második filmben Spencer Tracy lesz Edison. Ez a film a feltalálót mint embert és tudóst mutatja be

Uj detektív-filmsorozat készül, amelynek hőse Van Dyne, az amerikaiak népszerű detektívregényírója, akinek Philo Vance nevű intelligens, vidám figuráját detektívregényekből nálunk is sokan ismerik. A filmet a Fox-vállalat készíti, de a detektív szerepét

Ray Milland játssza, akit a Paramount vállalatától kértek kölcsön erre a szerepre. A Fox viszonzásul Don Amechet adta át a Paramountnak, aki Claudette Colbert-rel együtt a „Midnight” (Éjféli) című filmben szerepel. A Van Dyne sorozatban Sonja Henie is játszani fog.

Edison

Maeterlinck „Kékmadár” című színjátékából Shirley Temple szerepeltetésével filmváltozatot készítenek. A legnépszerűbb gyermekszínésznek ez lesz az első filmje, amelyben testvére is van. Eddigi filmjeiben ugyanis mindig testvér nélkül szerepelt. Maeterlinck klasszikus drámája bőséges alkalmat nyújt a rendező számára a legművészebb elgondolások megvalósítására. Ennek érdekében a filmvállalat már megtette a magáét: a költségekre kétféle dollárt irányzott elő.

A Warner-filmgyár olyan filmet készít, amelyben csak férfiak játszanak, mint ahogy Claire Bothe darabjának, az „Asszonyok”-nak csak női szereplői voltak. A film címe: „Dawn Patrol”, főszereplői: Basil Rathbone és Errol Flynn.

Petőfi összes költeményei ára kartonkötésben 96 fillér, díszes egész vázonskötésben bérmentve 1 pengő 90 fillér. Kapható könyvesboltunkban. Megrendelhető az összeg előzetes beküldése mellett Tolnai Világlapja kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány u. 12.

Basil Rathbone

Mickey Rooney és Spencer Tracy, a fiatal és az öreg Edison megszemélyesítői (Metro foto)

Ray Milland, az új detektív filmhős

Errol Flynn (Warner foto)

Délibáb

Világhírű

Kay Francis, az éjjelke-hajú, mélyhangú francia filmsztár visszavonul a filmmezéstől. Egy Eric Barnekord nevű gazdag repülőgépgyáros felesége lesz.

Anglia és Franciaország, mint ismeretes, már régen bojkottálja a japán filmeket a mozi-szervezetek határozatai alapján. A hollywoodi filmképviseltek most szintén kimondták, hogy japán filmet többé nem mutatnak be, sőt japán színészt sem szerepeltetnek filmjeikben. A japán szerepeket a jövőben kínaiak játsszák a hollywoodi filmgyárakban.

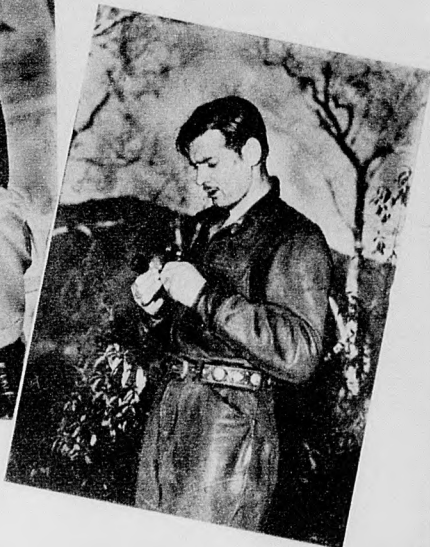
Az olasz színházi és filmipari vállalkozók Rómában tartott igazgatósági ülésén előterjesztett jelentésekből megállapítható, hogy az

Kay Francis búcsút mondott a színpadnak

Wallace Beery, Clark Gable és Robert Taylor egy film-ben együtt szerepelnek (Metro foto)

olaszországi színházak és mozik a múlt évadban együttesen 800 millió lírát jövedelmeztek.

A London-film, Korda Sándor alapítása, bizonytalan időre beszüntette működését és a denhami stúdió összes alkalmazottainak felmondott. A vállalat vezetői jórésben magyar származásúak, akiknek jelentékeny szerepük volt az angol modern filmgyártás megeremelésében.

A Metro a „Northwest passage” (Északnyugati átjáró) című regényből forgatókönyvet íratott. A készítenő film szereposztásának az a különös érdekessége, hogy három legelső vonalbeli világsztár: Wallace Beery, Clark Gable és Robert Taylor együttesen szerepelnek benne.

„Üss és fuss!” címmel egyik hollywoodi filmgyár baseball-filmet gyárt. Amerika egyik legnépszerűbb sportja a baseball s így ezt a filmet úgyiszólván „köz-kívánatra” készítik.

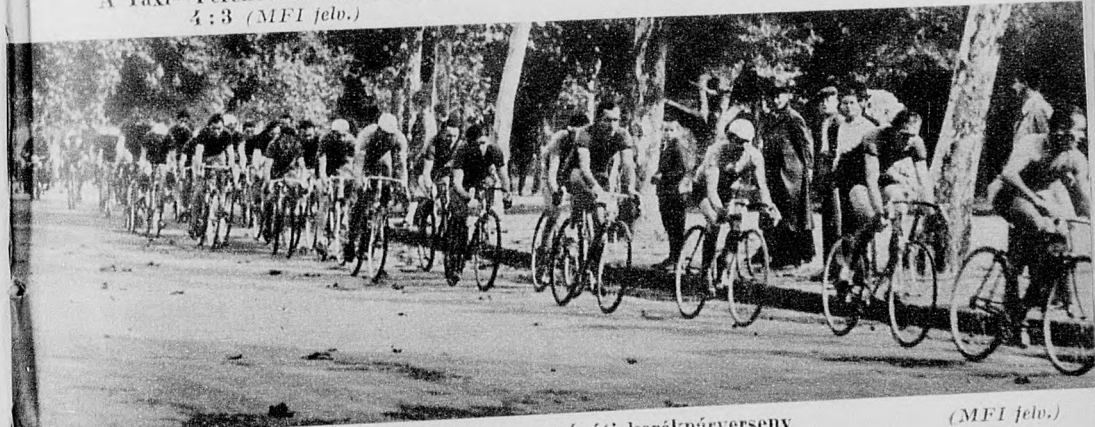
A HÉT

A Taxi—Ferencváros mérkőzésről
4 : 3 (MFI felv.)

Az Újpest—Kispest mérkőzésről 2 : 2
(MFI felv.)

A 100 km-es országúti kerékpárverseny
(MFI felv.)

A Hungária—Gamma
mérkőzésről
(MFI felv.)

Petur Ilka, a Magyar
Színház volt kitűnő
tagja a Városi Színház-
hoz szerződött

RÁDIÓMŰSOR (okt. 22 - 28-ig)

Furka Gizella
6.35 (Tauber M. felv.)

Vasárnap

OKTÓBER 22

BUDAPEST I.

8.00: Szózat.

Utána: Hanglemezek.

1. Erkel: Hunyadi-induló (Hunyadi János 9. honvédyalagezred zenekara, vez. Fricsay Ferenc); 2. Allaga Géza: Befűtta az utat a hó (Cselényi József); 3. Balázs Árpád:

Édesanyám sírját; Fa lesznek, ha fának vagy virága (Magyar Imre cigányzenekara); 4. a) Tordal Borbély Pál: Eltörött a kerekem (Virányi szövege); b) Révész Lajos: Ökör iszik magába (Cselényi József); 5. Szépasszonynak kurizálók; Nem kell a szőke, csárdások (Magyar Imre cigányzenekara); 6. Lehár: A három grácia, dal (Lucienne Boyer); 7. Ketelbey: A kolostorkertben (tereminszóló, zongorával és orgonával); 8. Herrick—Purcell: Angol dal (Paul Robeson); 9. Waldteufel: Espana, keringő (berlini filharmonikusok); 10. Romberg: Szerelmi dal (Richard Crooks és Edna Kellog); 11. de Micheli: Csókszerenád (Géczy Barnabás zenekara); 12. Churchill—Morey: Részletek a „Hófehérke és a hét törpe” c. filmből (Frank Luther és Zora Layman).

8.45: Hírek.

10—11.10: Egyházi ének és szentbeszéd a budavári Koronázó Főtemplomból. A szentbeszédet mise közben Wimmer Anzelm szervita atya mondja. Közreműködik a templom ének- és zenekara, Sugár Viktor vezénylésével. Orgonál Várhelyi Antal.

11.15—12.15: Evangélikus istentisztelet a Deák téri templomból.

Prédikál Raffay Sándor dr. püspök. Énekel a Lutheránia vegyeskar, Kapi-Králik vezénylésével. Orgonál Zalánffy Aladár.

12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.30: A Melles Béla zenekar műsora.

Közben 1.15: „A légvédelem és légoltalom a legújabb háborúk tükrében.” Nemes vitéz dr. Fábry Dániel orsz. légvédelmi parancsnok előadása.

1.45: Hírek.

2.00: Hanglemezek.

3.20: A magyar—román válogatott labdarúgó mérkőzés második félidőjének közvetítése Bukarestből.

Beszélő Pluhár István.

4.15: „Gyümölcsromlás a raktárban.”

Sántha László dr. klsérletügyi igazgató előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádió-előadásorozata.)

5.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven.

5.15: „Tréfál a tudomány.”

Szilády Zoltán dr. csevegése.

5.35: Liszt-enlékhangverseny.

Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagyerterméből. Az énekkart vezényli Adám Jenő. Bevezetőt mond gróf Zichy Jánosné, a Liszt Társaság elnöke. 1. a) „Pater noster.” Vegyeskar, orgonakísérettel; b) „In domum Domini ibimus.” Vegyeskar orgona és fúvósok kísérettel; 2. Változatok Bach „Weinen, klagen” kantáta basso continuojáról. Zongorán elő-

adja Wehner Tibor; 3. h-moll szonáta. Zongorán előadja Furka Gizella; 4. Spanyol rapszódia. Zongorán előadja Anda Géza; 5. a) Ave Maria. Vegyeskar; b) Hálaének. Vegyeskar orgona és fúvószenekari kísérettel.

6.50: Tánemezek.

7.05: Sporteredmények.

7.15: Hírek.

7.25: Rékai Miklós és Hochstrasser Ferenc hárfafuvarozásai.

1. Krumpholtz: Fuvola-hárfaszonáta; 2. Mouquet: Pán és a madarak.

7.50: Ignácz Rózsa verseket szaval. Összeállította Varga Károly.

8.15: „Halló Amerika.” Részletek Budapest 1925. évi revüjének zenéjéből és dalaiból.

Vezényel Marthon Géza. Rendező Gyarmathy Sándor. A bevezető és összekötő szöveget írta Turehány István, elmondja Filótás Lili. Közreműködik Orosz Júlia, az Operaház tagja, Orosz Vilma, Udvardy Tibor és Fekete Pál, az Operaház tagjai, az Egyetemi Énekkar részlege és a Budapesti Hangverseny Zenekar. Zongorán kísér Bródy Tamás.

9.40: Hírek, időjárásjelentés, sporteredmények, hírek szlovák és magyarországi nyelven.

10.05: Toki-Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.20: Jazzszámok hanglemezről.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

11.15—12.15: Balázs Kálmán cigányzenekara.

3.05—3.40: Szalónötös.

4.30—4.50: Oláh Kálmán cigányzenekara.

7.30—7.50: „Százéves a körösi tanítóképző.” Körösi Nagy Lajos előadása.

8.00: Hírek, löversenyeredmények, szlovák és magyarországi hírek.

8.20: „Mirza Saffi hazája.”

Geréb László dr. csevegése Perzsiáról.

8.45: Schubert: F-dúr nyolcas, 166. mű.

Előadják Léner, Smilovits, Róth, Hartmann, Hobday, Draper, Hinchliff és Brain. Hanglemezről.

9.25: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10.00: Református istentisztelet a kassai református templomból. Prédikál Gönczy Gábor.

11.15: Hírek, heti beszámoló, műsorismertetés.

11.35: „Magyarország.” Régi és mai költők versei. Előadja Schalkház Lipót.

11.55: Hanglemezek.

12.20—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HARS3 hívójelű adóállomáson, 15.370 kilohertzeken, 19.52 méteren.

Délután 3—4 óráig.

A HAT4 hívójelű adóállomáson, 9.125 kilohertzeken, 32.08 méteren.

Éjjel 1—2 óráig.

Csóka Béla
9.10 (Vajda M. Pál f.)

Kedd OKTÓBER 24

BUDAPEST I.

6.45: Torua. Hírek. Közlemények. Hang-
lemezek.

Utána: Étrend.

10.00: Hírek.

10.20: „A Bakony-
erdő.”

Irta Eörssey Júlia dr.
(Felolvasás.)

10.45: „Divattudósítás.” (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Művészlemez.

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés. Időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: A rádió szalózenekara.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.10: „Asszonyok tanácsadója.”

Arányi Mária előadása.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven.

5.15: „A propaganda és a magyar ember.”

Vitéz Csikós Jenő örnagy előadása. (Hangfel-
vétel.)

5.45: A Mária Terézia 1. honvédegyalagezred
zenekara.

Vezényel Figedy Sándor.

6.40: „Az olasz Dopolavoro magyar vendégl.”

Szilágyi Rózsa és Volly István beszélgetése
hanglemezekkel.

7.15: Hírek.

7.25: Pertis Pál elgányszekara muzsikál, Pa-
czek Bujka Márkus tárogatózik.

Tárogatószámok: Rákóczi megtérése; Iste-
nem, Istenem; Rossz sorsa van a szegény
magyarnak; Huncut a vármegye; Megy a
daru; Szentirmay Elemér: Csak egy kislány; Jaj
de régen volt.

8.00: „Hajnali találkozás.”

Hangjáték három részben. Irta Fertsek Fe-
renc. Zenéjét szerezte Farkas Ferenc. Rendező
Gyarmathy Sándor.

9.10: Csóka Béla énekel zongorakísérettel.

1. a) Hej páva; b) Amott kerekedik (Kern-
Molnár feldolg.); 2. Kodály feldolgozása: Két
kéne elvenni; 3. Bartók feldolgozása: a) Gyulai
kert alatt; b) Átal mennék; 4. Dohnányi
feldolgozása: a) Szerettek álnoek lélek; b)

Tanuld asszony; 5. Hubay: Szeretném itt-
hagyni (Petőfi verse); 6. Tarnay Alajos:
Kuruc víz (Eendrődi szöveg.); 7. Hlatky Endre:
Betyáros kis kalapomat.

9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és
magyarországi nyelven.

10.00: Versenyművek két hegedűre és zongor-
rúra.”

Előadja M. Ziperovszky Fülöpke (I. hegedű),
Szécsi Magda (II. hegedű) és Máday Sándor-
né (zongora). Vivaldi: a) d-moll versenymű;
b) a-moll versenymű.

Közben

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia
nyelven.

11.20: Tánemezek.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.10—6.35: A földművelésügyi minisztérium
mezőgazdasági főelőadása.

7—7.25: Francia nyelvoktatás.

Garzó Miklós dr előadása.

7.30: Magyarország főelőadása.

„Elbeszélés a magyarországi életéből.” Irta

Baleczky Bálint. Utána hanglemezek.

8.00: Hírek, ügétversenyeredmények, hírek szlo-
vák és magyarországi nyelven.

8.20: Művészlemez.

9.10: „Véső és világűr.”

Tóth Ervin dr előadása a grafika történetéről.

9.40: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával.
(10-kor hírek.)

11.05: Gál István előadása.

11.20: Filmdalok hanglemezeiről.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsor-
ismertetés.

12—5.45: Azonos Budapest I. műsorával.

5.45: Szórakoztató zene hanglemezekről.

6.10—6.35: A földművelésügyi minisztérium
mezőgazdasági előadásának átvétele Budapest
II-ről.

6.40—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilo-
cikluson, 32.88 méteren.

Éjjel 1—2 óráig.

Telt gyomor nem tanul szívesen...

Ezt az igazságot már a hajdani rómaiak ismer-
ték, de csak a modern tudomány eszközei bizo-
nyították be számszerű pontossággal, milyen
éles megfigyelők voltak a régiek. Persze ehhez is
a huszadik század mindenésének, a villamosság-
nak a segítségét kellett igénybevenni. Dr Laird A.
Donald tanár, az amerikai Colgate egyetem
élettudosa végzett nemrég ilyenirányú kísérle-
teket. A kísérleti személyek fogaik között dró-
okat tartottak, melyek egy önműködő villamos-

időtartammérő-készülékhez csatlakoztak. A sze-
mélyeknek különböző kérdéseket tettek fel és
a készülék pontosan mérte az időt a kérdés el-
hangzása, meg a felelet megadása között. Ha a
kísérleti „alany” dús reggeli, vagy ebédet
kebelezett be, a kérdés és a felelet között eltelt
idő, kivétel nélkül, mindig hosszabbra nyúlt,
mint annál, aki csak keveset evett. Vagyis a
bő étkezés, a derekasan dolgozó gyomor, valóban
lassítja az agyműködést.

Rösler Endre

7.30

faludyról. Kilián Zoltán beszélgetése három gyermekszereplővel. Közreműködik Máthé Jolán (ének).

10.45: „Mesterséges drágakövek.”

Irtó Villant Rezső. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Szmirtnov Szergej balafajkenekara.

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés. Időjárás- és vizállásjelentés.

1.30: A József nádor 2. honvédgyalogezred zenekara.

Vezényel Seregi Artur.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Ártolyamhírek, piac árak, élelmiszerárak.

4.15: Diákfélóra:

„Parasztságunk hiedelmei.” Ortutay Gyula dr előadása.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven.

5.15: Bocskai Imre zongorázik.

1. Bach: Kis orgonapreludiumok és fugák (d-moll; G-dur; a-moll; Bocskai átirata); 2. Schubert—Liszt: Bécsi estély; 3. Bocskai Imre: Toccata.

5.45: „A magyar színészet 150 éve.”

Ditrői Mór előadása.

6.10: Farkas Béla elgázyzenekara.

Közben

6.30: Külfüggel negyedóra.

7.15: Hírek.

7.25: Az Operaház előadásának ismertetése.

7.30: Az Operaház előadásának közvetítése.

„Varázstuvola.” Dalmű két felvonásban. Szövegét Irtó Schikaneder M. Fordította Harsányi Zsolt. Zenéjét szerezte Mozart. Vezényel Fálloni Sergio. Rendezte ifj. Oláh Gusztáv. Személyek: Sarastro, Isis főpapja — Koréh

Szerda

OKTÓBER 25

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Közlemények. Hang-
lemezek.

Utána: Étrend.

10.00: Hírek.

10.15: „Gyermekdél-
előtt.”

Muzsikáló képes-
könyv a két Kis-

Sándor, Szomolányi János; Első, második,
harmadik rabszolga — Mally Győző, Gaál
József és Illyés Sándor.
Születben kb.

Endre; Tamino — Rösler Endre; Az éj királynője — Raffay Erzs, mint vendég; Pamina — Tamás Ilona; Első, második, harmadik hölgy — Horányi Karola, Szilvássy Margit, Budanovits Mária; Öreg pap — Jámbor László; Első, második pap — Nagypál László, Vitéz Tibor; Papagena — Maleczky Oszkár; Papagena — Szabó Ilonka; Monostos — Fekete Pál; Első, második, harmadik nemtő — Orosz Júlia, Kovács Jolán, Dósa Mária; Első és második őrtálló — Király Sándor, Szomolányi János; Első, második, harmadik rabszolga — Mally Győző, Gaál József és Illyés Sándor.
Születben kb.

8.50: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyarországi nyelven.
Az előadás után kb.

10.45: Kurina Sári elgázyzenekara muzsikál.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.45—7.10: „Böngészés a 900 éves Corpus Jurisban.”
Rácz György dr jogtörténeti csevegése.

7.30: Olasz nyelvoktatás.

Gallerani Bonaventura előadása.

8.00: Hírek magyar, szlovák és magyarországi nyelven.

8.20: A rádió szalózenekara.

9.35: Időjárásjelentés.

9.40—10.30: Jazz-számok hanglemezeiről.

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)

11.05: „Az aranyászat. Letűnt ősfoglalkozás a Csallóközben.” Khin Antal előadása.

11.20: Operett részletek hanglemezeiről.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.45: Ginelli Nándor hegedül, zongorán kíséri Bukovszky Anna.

4.15—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT3 hívőjeles adóállomáson, 9.125 kilohertzen, 32.88 métereken.

Éjjel 1—2 óráig.

Az iskolásgyerekek utánozzák a rádióbeszélőt

A rádió nagy nevelő hatását mi sem bizonyítja jobban, mint az a bírálat, amit legutóbb a dél-walesi tanfelügyelő mondott az angol rádióról. A bírálat nem kedvező, mert arról panaszkodik, hogy nagyon sok gyerek, beszédében, utánozza egyes rádióbeszélők hangját. A demondók egy része — panaszoja a tanfelügyelő — kelleltenél gyorsabban hadarnak a mikrofon előtt, amikor ismeretterjesztő iskolai előadásokat tartanak s eközben néha felismerhetetlenül elvált-

toztatják az egyes szavak hangzását. A diákok és diáklányok azután megszokják a rossz kiejtést, annyira, hogy beszédjük később csak nehezen javítható meg. Ez tehát azt bizonyítja, hogy a rádió igen erős befolyást gyakorol a gyermek szellemére és — mint a példa mutatja — könnyen terelheti helytelen irányba is. Éppen ezért felettébb gondosan kell kezelni ezt a hatalmas pedagógiai fegyvert, hogy értékes oldaláról hasznosíthatassuk a benne rejlő lehetőségeket.

Vízváry Mariska
4.15 (MFI felb.)

Csütörtök

OKTÓBER 26

BUDAPEST I.

- 6.45: Torna. Hírek. Közlemények. Hang-
lemezek.
Utána: Étrend.
10.00: Hírek.
10.20: „Móricz Pál el-
beszéléseiből.”
(Felolvasás.)
10.45: „Albert király
halálának félezeréves
fordulója.”
Irta Koppány István. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10: Farkas Márta hegedül, Zimmermann
Mária énekel zongorakísérettel.
12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés. Időjárás- és vízállásjelentés.
1.30: Sárközl Gyula cigányzenekara.
2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3.00: Árfolyambírek, piaci árak, élelmiszerárak.
4.15: Vízváry Mariska háztartási előadása.
4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5.00: Hírek szlovák és magyarorosz nyelven.
5.15: „A magyar népnyelv és a magyar művelő-
dés.”
Csűrő Bálint dr egyetemi tanár előadása.
5.45: A rádió szalózenekara.
Közreműködik Madaras Gizella. (Füty.)
Közben
6.15—6.30: „Házilipari problémák.”
(III.) Benkő Sándor háziipari felügyelő elő-
adása.
6.55: „Nővényegészségügyi tanácsadó.”
Urbányi Jenő dr kísérletügyi főadjunktus elő-
adása. (A földművelésügyi minisztérium rádió-
előadása.)
7.15: Hírek.
7.25: M. Névny Ilonka zongorázik.
1. Debussy: a) Az elszüllyedt székesegyház;
b) Csónakon; c) Tűzijáték; d) Holdfény;
2. Casella: a) Bölcsődal; b) Harangjáték;
3. Bartók: a) Este a székelyeknél; b) C-dur
rondó.
7.50: Budapesti Hangverseny Zenekar. Magyar
szerzők művel.
Vezényel Rajter Lajos.
8.50: Balázs Kálmán cigányzenekara muzsikál.
9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és
magyarorosz nyelven.

10.00: Beszkárt-zenekar.

Vezényel Müller Károly.

11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és
eszperantó nyelven.

11.25: Kamarazene hanglemezről.

1. Brahms: Andante grazioso a c-moll zongora-
hármásból. Előadja a Budapesti trio; 2. Dvor-
zsák: Asz-dur vonósnégyes. Előadja a prágai
vonósnégyes.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

- 6.55—7.13: Balya Ibolya magyar nótákat zongorázik.
7.30: Angol nyelvoktatás.
J. W. Thompson előadása.
8.00: Hírek, löversenyeredmények, hírek szlo-
vák és magyarorosz nyelven.
8.20: A Budakeszi Katolikus Kultúregylet Dal-
köre.
Vezényel ifj. Novák Károly.
8.50: „Kalandos Mednyánszky Cézár.”
Rozsnyay Kálmán előadása. (Felolvasás.)
9.15: A modern zene kedvelőinek.
Sosztakovics: I. szimfónia, 10. mf. (Előadja
a filadelfiai zenekar, vez. Stokowski. Hang-
lemezről.)
9.55: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

- 10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával.
(10-kor hírek.)
11.05: Szlovák hallgatóknak: „A magyar és
szlovák irodalom közös útja a legrégebb idők-
től.” Oláh József előadása. — Pre slovenských
poslucháčov: „Spoločná cesta madarskej a
slovenskej literatúry od najstarsich dob.”
Prednáška Jozefa Oláha.
11.20: Strauss Richard: Halál és megdicsőülés.
Szimfonikus költemény (londoni szimfoniku-
sok zenekara, vez. Albert Coates). Hanglemez.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsor-
ismertetés.
12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.
3.45: Schmidt Bella és Reiter Márta kézzongor-
rás műsora.
4.15—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívőjeles adóállomáson, 9,125 kilo-
cikluson, 32,88 méteren.

Éjjel 1—2 óráig.

Rádiókozmetika

Ismeretes, hogy az ultrarövid rádióhullámok behatolnak az emberi test legbelsejébe s ott erős melegítő hatást fejtenek ki. Ezt a képességüket már évek óta eredményesen használják fel gyógyításra. Amerikai szépitőintézetek egy idő óta arckozmetikai szernek is ajánlják ezeket a hullámokat. Szerintük azáltal, hogy az arc izmait és véredényeit átmelegítik, fellazítják az arcbőrt elcsúfító tisztátalanságokat, melyek így bekerülnek a véráramba és eltűnnek a bőrről. Azonkívül a meleg jól átvérezteteti az arcizmokat, meg a bőrt s így feltűr, ráncatlanná, fiatalossá

teszi az arcot. Végül megkönnyíti kozmetikai kenőcsök, olajok és más szépitőszerek felrakását is, melyeket különben nehéz az arcra kenni, mert a bőrrrel érintkezvén, megmerevednek. Azok a kozmetikusok, akik az új szépitő-eljárást bevezették, ijesztő álarcformájú tokot helyeznek hölgyvendégeik arcára. A tok gumiból készül, sodronyok vannak beleágyazva, melyeket az ultrahullámú adókészülékhez kapcsolnak. Az ultrahullámú kezeléssel egyidejűleg infravörös sugarakat is használ a kozmetikus. A kezelés eredményességéről még hiányzanak az adatok.

Faragó György
8.10 (MFI felv.)

Péntek OKTÓBER 27

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Közlemények. Hang-
lemezek.

Utána: Étrend.

10.00: Hírek.

10.20: Híres embe-
rek emléktáblái a
pesti kávéházakban.
Irta Szirmay-Kalós
Margit. (Felolvasás.)

- 10.45: „Mit kell tudnunk a eszüról.”
Irta Simicska Gábor dr. (Felolvasás.)
- 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00: Harangszó. Illunusz. Időjárásjelentés.
- 12.10: Rendőrzenekar.
Vezényel Szöllösy Ferenc.
- 12.40: Hírek.
- 1.20: Időjelzés. Időjárás- és vízállásjelentés.
- 1.30: A rádió szalózenekara.
- 2.30: Hírek.
- 2.45: Műsorismertetés.
- 3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer-
árak.
- 4.15: Diákféltóra:
„Izland, a jeges ország.” Irta dr Wehner
Józsefné. (Felolvasás.)
- Utána: Hjúsgál közlemények.
- 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
- 5.00: Hírek szlovák és magyarorosz nyelven.
- 5.15: Gézy Barnabás zenekarának tánelemezel.
- 6.00: Sportközlemények.
- 6.15: Magyar zongoramuzsika.
Előadja Szegedi Ernő. 1. Geszler György:
Szonatina zongorára; 2. Kodály: Két zongoradarab; 3. Bartók: Keringő; 4. Kóka
Rezső: Toccata; 5. Faragó György: Keringő
tempóban; 6. Dohnányi: Capriccio.
- 6.45: Magyarorosz féltóra.
„Magyarorosz népszokások.” Csepinec Va-
szilij előadása. Utána hanglemezek.
- 7.15: Hírek.
- 7.25: Mursi Elek cigányzenekara.
- 8.00: A Filharmóniai Társaság hangversenye.
- 8.10: A Filharmóniai Társaság hangversenye.
Közvetítés az Operaházból. Vezényel Dohná-

nyi Ernő. Közreműködik Faragó György
(zongora). 1. Wagner: Rienzi, nyitány; 2.
Dohnányi: e-moll zongoraverseny (Faragó);
3. Musszorgszkij—Ravel: Egy kiállítás képei.
A szünetben kb.

9.00: Hírek.

Az előadás után kb.

10.00: Időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-
orosz nyelven.

Utána: A Chappy tánezenekar játszik.

10.40: Sárjai Elemér cigányzenekara muzsikál.
Szántó Gyula énekel.

11.00: Hírek német, olasz, angol és franciá
nyelven.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.45—7.20: Mursi Elek cigányzenekara.

7.30: Gyorsírótaufolyam.

Szlabey Géza előadása.

8.00: Hírek magyar, szlovák és magyarorosz
nyelven.

8.20: „A szabadgyalog.”

G. Réthy Pál sakkelőadása.

8.50: Hanglemezek.

1. rész: Egyvelegek. II. rész: Filmdalok és
táncszámok.

9.50: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával.
(10-kor hírek.)

11.05: „A szőlőhegyek szerepe a Felvidék ma-
gyar történelmében.” Koperniczky Kornél
előadása.

11.20: Magyar nóták és csárdások hanglemezek-
ről.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsor-
ismertetés.

12—éjjel 12.15: Azonos Budapest I műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hlvójeles adóátómáson. 9.125 kilo-
cikluson, 32.88 méteren.

Éjjel 1—2 óráig.

Rádió-képtávírószolgálat az amerikai légiforgalomban

Az amerikai légiközlekedés biztonságát jelen-
tékenyen emelte, hogy egy idő óta a rádió-kép-
távírás módszereit is bevezették a forgalomba.
Az újítást a Transcontinental and Western
Air Inc. repülő-társaság vonalán próbálták ki
központi állomása, Kansas City és Chicago
között. A táviratot különleges írógépen kopog-
ják le, mely a szöveget hosszú szalagra rögzíti.
Ezt aztán végigpergetik egy fotocella előtt. A cella
a betűk rajzát villamos áramváltozásokká ala-
kítja és rádióhullámokon továbbítja. Az üze-
netváltás így sokkal gyorsabb és közvetlenebb,
mintha rendes távirót vennének igénybe. Már-
pedig egy utasítás gyors továbbítása szeren-
csétlenséget háríthat el!

A filmgramofon

Nem mai ötlet a hangosfilm-beszélőgép, mely
celluloid- vagy papirosszalagra rögzített hang-
fényképekkel játszik. Már évekkal ezelőtt szer-
kesztettek efféle eszközöket, csak hogy ezek
mind fotocellával dolgoztak, vagyis fény sugar
„tapogatta” le a filmre fotografált hangesiko-
kat és a visszavert fényt a fotocella, rádió-lámpák
közvetítésével, hangszóróban hanggá alakította
át. Az újfajta filmgramofon azonban, fotocella nél-
kül, közönséges beszélőgéptüvel működik. A tü
végigfut a különlegesen kikészített filmszalag
hangvésetein, éppen úgy, mint a rendes gramofon-
lemezen és a villamos beszélőgépek módjára
teszi hallhatóvá a hangokat. A 35 mm széles
filmszalagon nem kevesebb, mint 90, párhúza-
mosan futó hangbarázda rögzíthető s ezek révén
a készülék 36 percig játszik szakadatlanul.

Orbán Sándor
7.25 (Schnitzer felv.)

hősök sírjait. Látogatás a m. kir. honvédelmi minisztérium hadigondozási osztályán. Kilián Zoltán beszélget két gyermekszereplővel.

10.45: „Mit nézzünk meg?”

A Nemzeti Múzeumban a gótikus templomi bútorokat ismerteti Bárányné Oberschall Magda dr.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: A Szenci Molnár Albert debreceni ének- és zenekari egyesület énekkari hangversenye. Vezényel Csósz László és Szigethy Gyula.

12.40: Hírek.

1—2.30: Művészhanglemezek.

Közben

1.20: Időjelzés. Időjárás- és vízállásjelentés.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: „Játékkuckó.”

Harsányi Gizi mesél két gyermekszereplő közreműködésével.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven.

5.15: A rádió postája.

5.45: A rádió szalózenekara.

Vezényel Bertha István.

6.30: „Magyar ünnepnapok.”

Beszél Geesó Sándorné. A közvetítést Ortutay Gyula vezeti. (Hangfelvétel.)

7.15: Hírek.

7.25: „Magyar szüret.”

Összeállította Kubányi György. Közreműködik Nagy Mária és Orbán Sándor (ének), kíséri Lendvai Jóska cigányzenekara.

8.15: Irodalmi és zenei est Kassán. Az Irodalmi és művészeti hetek keretében.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium rendezésében. A kassai rádió közvetítése a kassai Nemzeti Színházból.

Szombat

OKTÓBER 28

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Közlemények. Hanglemezek.

Utána: Étrend.

10.00: Hírek.

10.15: „Újúsági rádió.”

Hogyan gondozza a honvédség az elesett

9.25: Hanglemezek.

9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyarországi nyelven.

10.00: Tánclemezek.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.20: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.15—6.40: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

7.30: „A világ városai.

Edinburgh, Észak Athénje.” Mesterházy Jenő előadása.

8.00: Hírek, ügétversenyeredmények, hírek szlovák és magyarországi nyelven.

8.20: „Titánok gyötrelme.”

Farkas Zoltán előadása Michelangelóról.

8.50: A Regnum Marianum 3. számú eserkészecapat fúvószenekara.

Vezényel Keil Ernő.

9.40: Időjárásjelentés.

KASSA (259.I m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)

11.05: Sági Farkas István előadása.

11.20: Tánclemezek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12—6.15: Azonos Budapest I. műsorával.

6.15—6.40: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági előadásának átvétele Budapest II-ről.

7.15: Azonos Budapest I. műsorával.

8.15: Irodalmi és zenei est Kassán. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium rendezésében. A kassai művészeti hetek keretében. A kassai rádió közvetítése a kassai Nemzeti Színházból.

Utána kb.

9.15: Hanglemezek.

9.15—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méteren.

Éjjel 12—1 óráig.

A villamos hangbohóc

Igy nevezhetnők azt az érdekes készüléket, mely legutóbb New-Yorkban, a Bell-telefonársaság kutatóműhelyében látott napvilágot. Tulajdonképpen az emberi beszéd tanulmányozására szolgál, a beszédhangok alkotórészeire való felbontása útján. A felbontással és az egyes hangösszetevők különböző összeillesztésével aztán egészen különös, sokszor nevetgető hanghatásokat hozhat ki. Megváltoztathatja például a mondatok hangsúlyát. Valaki ereszkedő hang-

súllyal mond valamit a mikrofonba, de a hangszóró emelkedő hangsúllyal adja vissza. Egy fiatalember érces, nyugodt hangja egy kilencvenesztendő aggyastyán reszkető, cernavékony hangocskájává alakul s úgy hallatszik, mintha valaki karikatúrázná. Még azt is megeselekszi a fortélyos gépezet, hogy ha valaki egymagában énekel mikrofonja előtt, a dal a hangszóróban — duettként visszhangzik. A nem mindennapi masinát a szakemberek is alaposan megcsodálták.

PYGMALION

A Vígyszínház immár harmadszor újítja fel G. B. Shaw „Pygmalion” című színdarabját és ez jellemzi az érdeklődést, amellyel ezt az érdekes, rendkívüli színdarabot fogadta a mi közönségünk. A kültekki virágáruslány és az egyetemi tanár regényes története most is megértő visszhangra talált. A mostani felújításnak különös érdekessége volt, hogy a két főszerepet, amelyet legutóbb Varsányi Irén és Hegedüs Gyula játszottak, most a színház jelenlegi két népszerű színésze, Muráti Lili és Ajtay Andor játsszák.

Ajtay Andor,
Muráti Lili

Dénes
György,
Kőmíves
Sándor

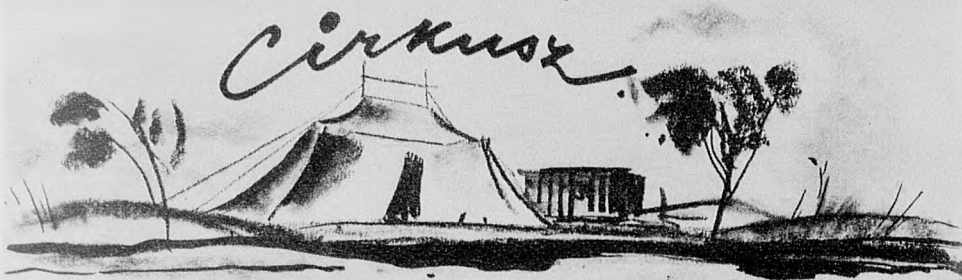
A két művész kifogástalanul oldotta meg a nehéz feladatot.

A két főszereplőn kívül még jól játszottak: Ladomerszky Margit, Orsolya Erzsé, Haraszti Miel, Márkus Margit, Kőmíves Sándor, Mátyás József, v. Benkő Gyula, Barczy Géza. A darabot Horváth Árpád rendezte kitűnően.

A harmadik felújítást is szívesen fogadta a közönség.

Márkus Margit,
Haraszti Miel,
vitéz Benkő
Gyula, Dénes
György
(Wellness jevitálek)

Irta: POLGÁR LÁSZLÓ

A cirkuszi artisták szakkifejezésével parádénak nevezik azokat az ingyenmutatványokat, amelyeket az uccán vagy a sátor előtt, zeneszó mellett végeznek az egyes szereplők és a kikiáltó.

Hát ebben a vidéki városban bizony hiába parádézta, mert a gyerekeken kívül, akik a kotló alól esenték el a két tojást és annak ellenében váltották meg a bilétájukat, más, rendes néző nem tette be lábát a cirkuszba, amely már egy hete ott rostokolt a Piac téren és úgy hírlert, bevétel híján el sem utazhattak. Az idomított lovak csontig lesoványodtak, egyetlen táncoló medvéjük úgy rázta már a vasketrec ajtaját, hogy attól tartottak, kitör rabságából.

Hanem a cirkusz igazgatója valahonnan mégis pénzt keríthetett, mert a piros livrébe bujtatott szolgák újabb plakátokat hordtak szét a városban, amelyek monstre birkózáversenyt hirdettek. Nyolc különféle nemzetiségű birkózót soroltak fel, akik közül a legnagyobb betűvel a magyar nevét nyomtatták ki, mint városunk szülöttét, név szerint Kovács Ferencet. Minden városban így hirdették Kovács urat, aki ilyenformán végigszülette egész Magyarországot. Persze — amint ez már szokás — felhívták a város legerősebb legényeit, vegyenek ők is részt a versenyen, száz pengő jutalmat ígért a nyomtatott betű annak, aki kétvállra teríti a hivatásos birkózók bármelyikét.

Csöke Ferkó, a mészáros fia már jelentkezett is az első napra. Az öltözőben úszónadrágra vetkőzött és kiállt a porondra. Az ellenfele, Kalinoff, rövid küzdelem után alsófógaéhoz jutott, megfeszítette a hasizma, mire az úszónadrágjának a derekát összekötő madzagja egyet pattant, elszakadt és ha még idejében el nem kiáltja magát a versenybíró, bizony megtörténik a szeren-

Nem csökkentettük lapunk tartalmát,

miután a hirdetések nagy részét kihagytuk és annak ellenére, hogy a lapterjedelmet korlátoznunk kellett, lapunk tartalma majdnem ugyanannyi, amennyi volt. Mindent elkövetünk, hogy az engedélyezett oldalterjedelmet az olvasóközönség érdekében a legteljesebben kihasználjuk.

26

csétlenség. Nevetésbe fulladt a komolynak ígérekző küzdelem.

A második estére hirdetett birkózásnak már alig akadt nézőközönsége.

Harmadnap történt a verekedés.

A nagykávéházba, ahol az egész helyi intelligencia ebédutáni gőzölgő feketekávé mellett az aznapi ujságokat olvasta, az erős emberek súlyos, döngő lépéseivel állított be a szöke, nehézsúlyú német sampión és a tükör alatti asztal mellé telepedett.

Pár percre a magyar bajnok lépett be a helyiségbe, a cirkusz nádszál soványságú táncosnőjével, Lola Hepkinsszel, akit udvariasan előre engedett, helyet kínált neki és esokoládékávéval rendelt az előttük hajbókoló pincérmél. Ezek ketten, megpillantva a szemközti asztalnál egyedül ülő idegent, odaintve, összesúgtak. Amaz észrevette, hogy róla beszélnek, mert dühödtt tekintettel mérte őket végig.

Pillanatok alatt történt az egész. Az idegen kezdte, valamit átszólt, mire amaz felugrott, megragadta a szék karfáját és áthajította. Erre aztán összementek. A két robusztus ember rázta, üfötte egymást, a táncosnő éktelenül sikongott, a vendégek felugráltak, félrehúzódtak. Az egyik asztal márványlapja és néhány vízespohár már darabokban feküdt a padlón, a gyufatartót belevágták a tükör közepébe, az üvegszilánkok megsértették a német fületáját, már csurgott a vére lefelé az arcán a gallérfára és az ingére.

A vendéglős, meg Sanyi, a vézna pincé hősiesen léptek közbe. A pincért hamar elpenderítették onnan, akkor meg a táncosnő vetette magát közibük és a kávéház tulajdonosának a kiáltására, meg a vendégek felzúdulására hagyták csak abba a verekedést.

A kávéház előtt összeverődött tömeg utat nyitott a távozó, de még mindig tájékozódó birkózóknak. Még ott is egymás felé fenyegetőzött a két ökölbe szorult marok:

— Wart! — fuldokolt az egyik.

— Megállj! Majd estére ellátom a bajodat a manézsben. Lapedőben visznek hazá tudomistenem! — mondta a másik.

Mint a szérüskertben elhajított égő gyufa lángja, úgy terjedt el a városban a verekedés híre.

A cirkusz pénztárát valósággal meg-

Déliláb

ostromolták a jegyekért, mindenki látni akarta az aznap estére hirdetett küzdelmet. Mi lesz ott? Ez a két behemót ember még egymás életére törhet.

Az uborkaszезón eseménytelen sivárságán úgy sínylődött a vidéki napilap szerkesztősege, mint a mindenkitől elhagyatott beteg. Semmi, de semmi „helyi anyag”. A városházán, a „torony alatt” alig lézengett valaki a szabadságolások idején. A színház már régen bezárta a kapuit, a törvénykezési szünet is javában tartott, a politika unalomba fulladt, hol volt még akkor a parlamenti ülészek kezdete?!

Pupuc — csak így hívták a legfiatalabb riportert — csapzott hajjal, a verejtéktől gyűrött gallérban, lihegve rontott be a redakcióba.

— Nagy szenzáció! Óriási verekedés! A cirkusz két birkózója összeverekedett a táncosnó miatt. Féltekenységi jelenet a kávéházban! Már meg is írtam — lobogtatta a kezében a kéziratot.

Akkor lépett be a szerkesztőség ajtaján Kutas, a szerkesztő.

— Mi van? — Így köszönt minden nap. Pupuc sugárzó arccal mutatta oda az írását:

— Szerkesztő úr, ezt kérem feltűnő helyen hozni. Két hasáb.

Kutas csupán a címetek olvasta:

— Mi az? Verekedés?... Hja! Két birkózó — legyintett és legörbítette a szája szélét, — ma estére elkeseredett küzdelem várható? — azzal összehajtogatta a papírlapokat, eltépte és a papirkosárba dobta.

Pupuc úgy állt ott, mint a cövek. A torka összeszorult, ide-oda tekintgetett, de szólni nem tudott.

A szerkesztő, látva az ifjú titán elkeseredését, odalépett hozzá, vállára tette a kezét.

— Előbb megírjuk a lapot, azután maga elmegy a cirkuszba és a birkózás után bemegy az öltözőbe. *

Az izgalmas birkózás az állóhely éktelen ordítózása és füttyülése közepette zajlott le. A magyar bajnok győzött. A zene tuszt adott, a birkózók megbíccentették a fejüket és elvonultak.

Pupuc ott állt az öltözőben, amikor belépett a cirkusz igazgatója. Sanyi, a nyápic kávéházi pincér már ott várt a kárszámlával. Az igazgató a zsebébe nyúlt és kifizette. Még borraivalót is adott. Azután odalépett a két lihegő és egymás mellett békésen mosakodó birkózóhoz. Azok ketten megértően nevettek össze. A direktor megpaskolta meztelen vállait.

— Brávó, gyerekek! Ezt jól megcsináltuk. Holnap már el is utazunk. Hanem hol van Lola? Lola! — kiáltott a táncosnóért.

— Tessék, dirikém?

— A te eszed mindennél többet ér. Ezt jól kifundáltad. A legközelebbi helyünkön már az első napon megcsináljuk ezt a mókát. Hehehe... Minden jegy elkelt — dörzsölte össze a kezét.

Pupuc elpirult szégyenében, úgy somfordált ki onnan, mint a tolvaj.

A reggeli lapban pedig így kezdődött egy riport: „Műverekedés a kávéházban...”

KÉT TRÉFA

A SZIGETEN SZÉP AZ ŐSZ

(Pesti párbeszéd)

- Hol voltál egész délelőtt?
- A szigeten.
- Boldog ember! Másokat hajszol a kenyérgond. És mondd, milyen most ott az élet?
- Meglehetősen mozgalmas.
- Nyáron voltam ott utoljára. Azt mondták, ilyenkor ősszel szebb.
- Izlés dolga.
- Az a délelőtti verőfény! Az embernek meg kell állni arccal a napsugár felé és félig lecsukott szempillákkal bambán bámulni az égre. Én sokszor percekig állok így.
- Én ma órák hosszat álltam.
- Mert tele vagy fogékonysággal a természet szépsége iránt. Ez finom érzékre vall. Egyedül ülni a szigeten, egy napsütötte padon...
- Megörültél? A szigeten nincs is pad.
- Ilyen korán elhordták már?
- El se férne egy pad azon a kicsi szigeten.
- Dehát melyik szigeten voltál?
- A Kossuth Lajos uccai járdaszigeten. Egész délelőtt vártam a 75-ös villamost.

ÚJ ÁLMOSKÖNYV

Vannak, akik még mindig a régi álmoskönyvek alapján fejtik meg álmukat, ami öreg hiba, mert teszem fel, a babilonai álmoskönyvben „álomban repülni” magas kiűntetést és szerencsét, holott a legújabb álmofejtés szerint a repülés mindenkor állásvesztést jelent.

Alább ismertetjük azokat a fontosabb álmofejtéseket, amelyek egyetlen mai álmoskönyvből sem hiányozhatnak:

Szobabútort átrendezni álomban: végrehajtói látogatást jelent.

Pénzeshordót látni: tévedést jelent.

Hozományról álmodni: ideális szerelmi vonzódás.

Üres zsebet látni: hónap végét jelenti.

Ékszerüzletet nyitni: betörés.

Összetört üvegváza: családi nézeteltérés.

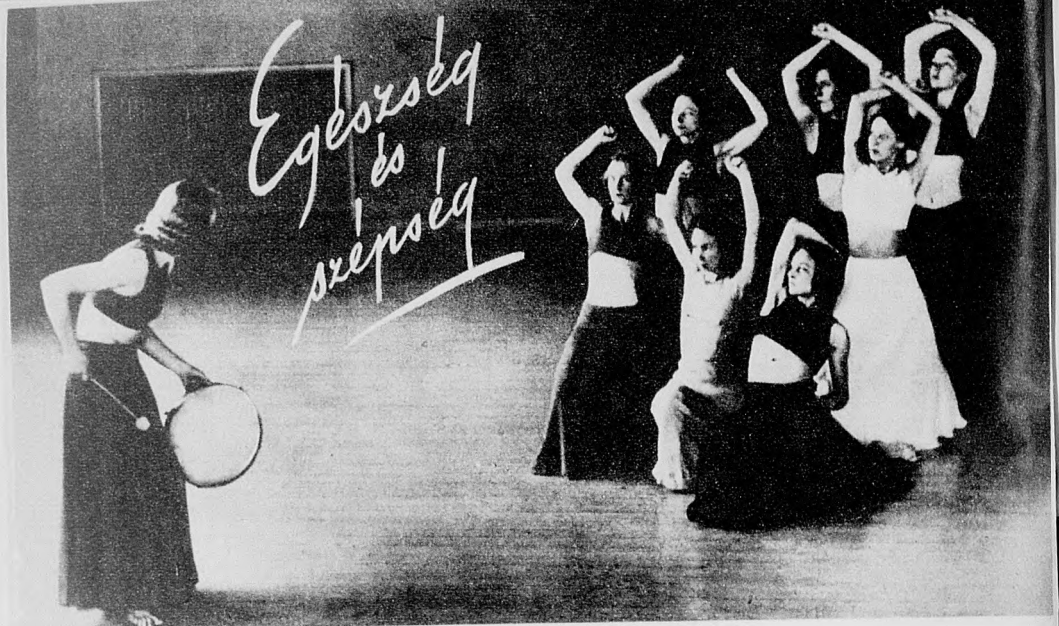
Galambot látni: veszekedést jelent.

Ajtót becsapni: zálogházi kölcsön.

Gázzámlást látni álomban: gáztámadást jelent.

Anyakönyvet látni: veszedelem.

Ezerpengőst látni álomban: keserű felébredés. (D.)

*Egészség
és
szépség*

Kis ismertetés az illatszerek eredetéről

Nemcsak az emberiségnek, az illatszereknek is Ázsia, a szagos fák és illatos virágok őshazája a bölcsője. Azok a népek,

amelyek Keleten az emberiség őskorában az első civilizációkat képviselték, már egész sorát ismerték az illatszereknek, amelyek a vallási szertartásokból és a halottak kultuszából kerültek később át az egyes ember használatába.

Már az Oszövétségben találkozunk adatokkal, amelyek igazolják, hogy az illatszerek nagy szerepet játszottak a fontosabb eseményeknél... Mikor például Eszter Ahasvérus király elé készült, testét heteken át illatszerekkel kenték, pácolták, hogy finom illatú és szép legyen. Ruth ugyancsak így ápolta magát, mikor Boáz udvarolt neki. (Ennek a házasságnak leszármazottaitól született Salamon király.) Judit is, amikor tőrbe akarta ejteni Holoferneszt, az illatszerek eszközeivel igyekezett hatni rá.

Egyiptomban, amely az ókorok egyik legnagyobb kultúrállama volt, annyira elterjedt az illatszerek használata, hogy még a legalsóbb néposztályokban is általános lett. Az előkelőknél pedig már a vendégek fogadása alkalmával az előcsarnokban álló szolgák minden vendéget illatszerekkel hintettek be. Különösen Kleopátráról jegyezték fel, hogy udvarában az illatszerek minden ünnepélyes alkalomnál fontos szerepet játszottak, s Szemiramiszról, hogy fekhelye minden éjjel frissen szedett rózsaszirmokból készült.

Ez a függőkertjei és virágimádata révén is örökéletű királynő követte el Sába királynőjén kívül az illatszertekozás legnagyobbját. Szabad fürdése alkalmával, hogy a folyó vize le ne vigye testéről megszokott illatszerét, mielőtt a vízbe ment, korsószám öntette a vízbe a rózsavizet... Sába királynője pedig Salamon királyhoz vezető útja alatt, hogy a sivatag forró, száraz homokja arca üdeségét ne veszélyeztesse,

rózsá-
tagna-
halad-
Ke-
szere-
is, a-
valós-
közö-
törv-
lyok-
Éz a-
vesz-
alko-
mer-
kita-
kés-
M-
is r-
Ró-
kül-

rózsavízzel kevert vízzel öntöztette a sivatagnak azt a részét, amelyen karavánja haladt.

Keletről és Egyiptomból került az illatszerek használatának szokása Görögországba is, ahol csakhamar — főként Athénben — valóságos örületté, társadalmi csapássá fokozódott. Ugyannyira, hogy Szólón, a nagy törvényhozó és államférfi szigorú rendszabályokkal eltiltotta az illatszerek használatát. Ez a tilalom azonban éppen úgy célját tévesztette, mint közelmúltban az amerikai alkoholtilalom. Vagyis csak drágább lett, mert a nők mégis használták, sőt szívós kitérővel elérték azt is, hogy néhány évvel később a tilalmat megszüntették.

Mint minden divat, az illatszerek divatja is meglelte útját keletről nyugat felé és Rómában érte tetőpontját. A római nők, különösen a császárok korában, szinte to-

melt annyit. Ugyancsak Nero hozta be a cirkuszi játékokon a hőség ellensúlyozására az illatszerek permetezését és nagy ebédlőtérmeben is, amelynek mennyezete elefántesontlombozattal volt díszítve és amely automatikusan rezgett, állandóan illatszerezőt permeteztetett vendégeire. Baiában, Nero híres nyaralójában egy ünnepélyen négymillió szesztercius (mai pénzben körülbelül 100.000 pengő) értékű rózsaoiljat használtak el.

Általában az ókori illatszerek és szagosítók közül — ezek voltak a tömjén, mirha, aloé, sáfrány és ambre — a rózsavíz lett és maradt a legáltalánosabb nemcsak Keleten, hanem Európában is, ahova azt a kereszties hadjáratok idején hozták be mint ritkaságot és drágaságot, s külön e célra készült kis aranyflakonokban őrizték.

Keleten még ma is a rózsza az uralkodó illat, bár egy ideig a mósusz erős konkurrens volt. Mósusz szerepel a Koránban is mint Mohamed paradicsomának illatszere, amely a hetedik mennyország húrjait teszi illatossá. A valóságos mohamedán számára a mósusz illata még ma is szinte együtt jár az áhitattal. Kara-Ahmed város mecsetjében a vakolatba 70 oka (4000 kg) mósuszt keverték, hogy a templom illatos legyen. A Zobeida mecsetben szintén mósusz van a vakolatban és illata még ma, több század után is érződik, különösen erős napsütésben.

Legközelebbi számunkban a modern parfümökről és a parfümnek a modern nő életében való szerepéről írunk.

Bozzay Margit

Folyik a munka egy szépségápoló szalonban

zódtek az illatszerekben. Annyira, hogy a mai korban, amikor az illatszereknek csak cseppjeit használjuk, szinte érthetetlen, hogy volt idő és voltak nők, akik illatszerfürdőket vettek és illatszerben öblítették ruháikat.

Nero az örület túlzásával Poppea temetésén annyit tömjént égettetett el, hogy a római történetírók szerint Arábia tíz év alatt nem ter-

A tánc és torna együtt az egészség és szépség

Délibál

all aspont

írtá Jorday Sándor

Két asszony találkozott, régen nem látták egymást és sok beszélni valójuk akadt. Az egyik, a kisebbik csunya vonású, rosszalakú, bizonytalan korú kezdte: Ilyen véletlen! Éppen tegnap gondoltam rád. Hova lettél, hova tűntél? Nem hallani rólad, biztosan valahol távol külföldön éled ragyogó életed. Magam előtt látlak mindég csodás szabású ruháidban olyan voltál, hogy boldogságot sugároztál arra, akire mosolyod tévedt. Szépségedet de irigyeltem! Nem tagadom, becsültelesen bevallom, mert felülmúlt mindent a te ragyogásod. Látod még én is udvarolok neked. Mondták, hogy férhez mentél. Mesélj magadról.

A másik asszony fázósan összehúzta nyakán a gyérszörzetű prémgallért és meggondolatlanul, csupán mert jól esett, őszintén feltárta életét: én is gondoltam rád — mondotta, — talán tegnap, talán éppen akkor, amikor te. Hova lettél és tulajdonképpen mért maradt félbe a barátságunk? Egy társaságunk volt. Akkor emlékezni is fogsz talán a magas báróra. Roppant ellenszenvesnek találtam, annál is inkább, mert a papa titkárába voltam szerelmes. Viszont a báró gazdag volt, nekünk pedig adósságaink voltak. Ne csodálkozz, nem volt vagyonunk, minden üzleti befektetés volt. Csodás ruháim, prémeim, ékszerek és a nagy estélyek. Jól férjhez akartak adni. Azt mondták, hogy a titkár nem való férjnek. Milyen jövő áll előtte? Legjobb esetben, évek múlva majd a papa helyét foglalja el. Ez pedig, beláthatom, nem valami fényes jövő. Hiába volt minden könyörgésem, hozzáadtak a báróhoz. Előkelő nagyúri házasság volt. Pénzről nem esett szó. Néhány héttel a házasság után a báró férfiasan bevallotta, hogy ő tulajdonképpen szegény ember és engemet a pénzemért vett el. Két évig éltünk együtt. Fiam született. Aztán elváltunk és a báró szerencsésen feleségül vett egy igazi gazdag lányt. — Elgondolkozott, majd folytatta. — Az utóbbi években egy kisse egyedül maradtam. Először a szüleim hagytak itt, tavaly aztán a fiam. Fertőző betegséget kapott. Én ápoltam, képzelheted, hogy milyen önfeláldozóan. Hiába, gyöngye volt a szervezete. Én is beteg lettem, most azonban semmi bajom és dolgozom is. Állásom van. Tudod a papa halála után tényleg a titkárába kerül a helyére. Véletlenül tavaly találkoztam velük. Mert megnősült, szerelemből, de gazdag lányt vett el. Felajánlotta, hogy odavesz a hivatalba. A felesége még bátorított is, amikor látta, hogy habozom. Magára igazán nem leszek féltékeny — mondotta kedvesen. Otthon aztán jól megnéztem magamat a tükörben és igazat adtam neki. Bizony eljár felettünk az idő. Örülnöm kell, hogy van állásom és nyugodtan, meghúzódva egyedül élek. Mesélj magadról, én most már eleget beszéltem.

A csunya kis nő érdeklődéssel hallgatta barátjánőjét és az utolsó szavaknál jobban szemügyre vette. Szinte csodálkozott, hogy egyáltalában felismerte, annyira megváltozott. Vonásai eldurvultak, haja fakó volt és egész lényéből mint valami áporodott illat áradt a szegénység, a kopottság levegője. Csunyan megtépzta az élet. És a kis nő széles mosollyal nézte barátjánőjét, az egykori szépséget, akit annyira irigyelt. — Engem — mondotta — nem ért ennyi baj. Mindig csunya voltam és tudtam is ezt. Nem vártam sokat az élettől és a keveset megkaptam. Egy jelentéktelen kishivatalnokhoz mentem férjhez, akinek hálás voltam, hogy feleségül vett. Idővel azonban megszerettük egymást és mondhatom, nagyon boldog vagyok. Nagy lakásunk van, szívesen látlak, gyere csak el. Nyáron elutazunk pihenni és most autót akar a férjem venni. Nagyon boldog vagyok.

A másik asszony megbabonázva nézte: te — mondotta csodálkozással, — te határozottan megszépültél.

— Boldog vagyok — mondta a kis nő és mosolyogva búcsúzott. A másik asszony azonban mintha megkövült volna, úgy állt ottan és nézett utána. Nem irigyelte házasságát, perzsaszőnyeges otthonát, utazásait, autóját, csak mint valami varázsmondatot ismételte váltig: megszépült! Határozottan megszépült. Szép lett a boldogságtól.

alójuk
ezdte :
n hall-
előtt
gároz-
becsü-
udva-

lért és
oltam
ttél és
Akkor
annál
g volt,
minden
télyek.
Milyen
el. Ez
gésem,
tt szó.
képpen
szüle-
lányt.
marad-
kapott.
a szer-
állásom
etlenül
vett el.
r látta,
Otthon
y eljár
ázódva

vaknál
nyyra
valami
épázta
t, akít
esunya
meg-
hálás
mond-
e csak
Nagyon

, — te
másik
a. Nem
mint
zépült.

ibáb

Márkus Emilia
mint Gertrudis (Angelo)

A Nemzeti Kamaraszí-
ház nagy sikerrel játszta
Asztalos Miklós *Allerego* cí-
mű darabját, mely azt a ked-
ves anekdotát eleveníti meg,
hogy a trónörököszt össze-
tévesztik adjutánsával. Az
ebből származó bonyodal-
mat maga a császár-király-
rő oldja meg. Egyszerre
viszi hát színpadra törté-
nelmünk két emlékezetes
alakját, *Mária Teréziát* és
II. Józsefet. Érdemes ebből
az alkalomból visszapillan-
tást vetni azokra a magyar
történelmi személyiségekre,
akik leginkább foglalkoz-
tatták drámaíróink képzé-
letét s így tragédiától ope-
rettig különböző fajsúlyú
darabok hőseiként éltek
vagy élnek tovább színmű-
irodalmunkban. Persze, fel-
sorolásunkban nem a tel-
jességre törekszünk első-
sorban, hiszen nem érteke-
zést írunk, ehelyett azokat
a műveket említjük, ame-
lyek irodalomtörténeti ér-

Hettyey Aranka
mint Gertrudis
(Halmi)

Délibáb

Történelmi alakok a magyar színpadon

Odry és Kiss : „A Bolyaiak”

Somogyi Erzsi és Abonyi
a „Farkaskaland”-ban

Az István király
egyik jelenete.
Hettyey Aranka,
Kürthy József,
Ággy Erzsi

Jászai Mari
mint Nagycsóny

téssel vagy érdekességgel
bírnak, illetőleg tartós ha-
tást keltettek.

Természetes, hogy a fel-
sorolást *Katona József*
örökbecsű *Bánk bán*-jával
kell kezdenünk, amelyről
olyan méltatlanul s olyan
hosszú időn át nem akartak
tudomást venni, míg aztán
megértették századoknak
szóló mondanivalóit s Gy-
ulai Pál legszebb és legérté-
kesebb tanulmányában
(*Katona József Bánk*
bánja) végérvényesen ki-
jelölte megillető helyét leg-
kiválóbb irodalmi alkotá-
saink sorában. *Katona Jó-*
zsef ezt nem érthette meg.
Meg kellett hálnia abban a
keserű tudatban, hogy nem-
zete nem tudta és nem
akarta meghallgatni...

Irodalmunk legtöbbet
szereplő történelmi alakjai
közé tartoznak a Bátho-
ryak. Nem beszélve re-
gényirodalmunkról, már *Fáy*

Bajor Gizi :
Dériné

Odry Árpád: Martynovics

András színpadra vitte őket. A két Báthory című drámájában. Ugyancsak egy Báthory alakja köré épül Asztalos Miklós darabja, a *Farkaskaland*, melyet a legutóbbi időben játszott a Nemzeti Színház. Báthory Zsigmondnak állít nem múlt emléket *Bibó* Lajos hatalmas történelmi drámájában, a *Báthory Zsigmond*-ban.

Madách „Az ember tragédiája” sok történelmi szereplője mellett kimondottan a magyar történelemből vette két, kevésbé ismert darabjának témáját és szerep-

Kiss Ferenc: Bánk bán

lőit, mint az e művek címéből is kiténik: *Nápolyi Endre* és *Mária királyné*. Ugyancsak Endre alakja foglalkoztatja *Rákosi Jenőt* s kézzelírt nagyszerű *Endre és Johanna*-jának megírására. Másik műve *V. László* gyászosan tragikus személye köré épült.

Vörösmarty Mihálynak két történelmi darabja maradt ránk, *Árpád ébredése* és *Maróth bán*. Ha nem is jelentettek színpadi sikert, irodalmi érdekességük elvitathatatlan.

Szigligeti Ede II. Rákóczi Ferenc fogása még nem régen is műsordarabja volt a Nemzeti Színháznak. Ezenkívül két történelmi drámája maradt ránk. Az egyik címe és hőse *Béldi Pál*, a másik címe *Trónkereső*, hőse pedig *Borics királyfi*, aki elbukik, mikor megtudja, hogy jogtalanul követeli a trónt.

Akadémiái díszesületet kapott annak idején *Tóth Lőrinc* verses drámája, *Vatha* s másik darabja, *Hunyadi László*. Az egyiknek a kereszténység ellen lázadó pogány nagyúr, a másiknak históriánk talán legszerencsétlenebb és éppen ezért legrokonszenvesebb szereplőjének tragédiája a tárgya. *Szávay Gyula Dózsa György* című művében a parasztlázadás híres vezérének alakját viszi színpadra, míg *Pekár Gyula Mátyás és Beatrix*-ában a nagy király halhatatlan szerelmét, s tragikus vívódását örökíti meg, amelyről *Surányi Miklós* feledhetetlen regényét, a *Nápolyi asszonyt* írta...

Martos Ferenc, annyi kedves operettlibrettó szerzője verses drámát is írt *Balassa Bálint* legendás alakjáról, amelyet annakidején a Nemzeti Színház mutatott be. Maradt egy vígjátéka is, hőse a leghíresebb magyar huszár, *Simonyi obester*.

Ki ne emlékeznék *Czilley és a Hunyadiakra*, vagy *Kisbán* Miklós (Bánffy Miklós gróf) *Martynovics*-ára, amely a felvilágosodás tragikus sorsú harcosának emlékét idézi, vagy az olyan nagy hatást keltő s olyan mélységes igazságokat példázó két drámára, melyek ma is műsorán vannak Nemzeti Színházunknak, *Harsányi Kálmán Ellák* és *Voinovich Géza Mohács*-ára? *Szomory Dezső II. Lajosa*

Jelenet az „Ellák”-ból
Mátray Erzsé, Kovács, Timár

Murányi kaland (Somogyi Erzsé, Petheő Attila)

és Habsburg-trilógiája. A *nagyasszony*, *Mária Antónia* és *II. József* is sokkal tartósabb sikert arattak, minthogy ismertetnünk kellene azokat. És méltassuk talán *Herczeg Ferenc Ocskay brigadérosát*, amelynek sikere, ha lehet minden felújításánál fokozódik, vagy *A híd*-at, amelyben *Kossuth* és *Széchenyi*-nek állít hozzájuk méltó emléket, vagy beszéljünk *Arva László király*-ról amely feledhetetlen emléke mindenkinek, aki csak láthatta. *Papp Tamás*

Kürthy József:
Bánk bán

Déli bál

Nálunk ebédelsz

Elbeszélés. Irta: FENDRIK FERENC

A mérnök már vagy tíz éve nem látta a barátját. Összehunyorította a szemét, amint belépett. Bajuszt növesztett, megnyúlt az arca és a ruhájában, a kopottas kék zakóban is volt valami furesza, idegenszerű, mintha a tíz év nagy, térbéli távolságot is húzott volna közéjük, egy világrészt, ahol másként öltöznek, más az ízlés. Később megállapította: onnan eredt ez az érzése, hogy évekig hordott a barátja egy nagykockás pepita ruhát s abban a pepitában maradt az emlékezetében. De egy pillanatnyi időt is akart nyerni azzal, hogy összehunyorította a szemét, ki akart keveredni a múlt és a jelen összefolyó szintjéből, hogy a legkisebb zavart vagy kétséget is eloszlassa benne. Öszinte örömmel ugrott fel.

— Szervusz, Isten hozott, drága öregem! Alig ismerlek meg.

— Öregszünk, pajtás.

— Mi szél hozott erre?

— Egy kis dolgom volt a járásbírószágon és gondoltam, felnézek hozzád egy percre.

— Megható az áldozatkészséged.

— Félkor megy a vonatom.

— Sajnálom. Nálunk ebédelsz.

Utközben mind a ketten igyekeztek, hogy a „hogyan vagytok”, „mi újság erre, ti felétek” után ki ne fogyjanak a témából és egymás szavába vágva beszéltek a városról, az átrendezett uccákról, a régi barátokról, politikárról, hogy merre esett több eső s itt is elfagyott-e minden. Pedig csak mosolyogni szerettek volna, egyszerre lépni, ugyanarra a kifejezhetetlen, langyos, szinte illatos érzésre gondolni, amit még átsütött a tavaszi nap is. De mindegyik attól félt, hogy érdek telenségnek venné a hallgatását a másik és beszéltek tovább.

Szigeti Klári állt annakidején a barátságuk közepén. A lány a mérnökhöz ment feleségül, a két férfi pedig egyre ritkábban találkozott s mikor Szűcsöt elhelyezték, el se búcsuzott a mérnöktől.

A mérnök belekarolt a barátjába, úgy vezette a lakásba. Nem tudta elképzelni, hogy lehetett valami ok, ami elválaszthatta őket. Még az se, hogy egy lányt szerettek mind a ketten.

— Kit hozok? — kiáltotta a feleségének és megszorította Szűcs karját.

Az asszony kidugta a fejét a konyhából.

— Szűcs Pista! — lobbant meg felhevült arca. — Jaj, Istenem és éppen ma késem el az ebédet.

— Megesik az máskor is — jegyezte meg a mérnök és diópálinkával kínálta a vendégét.

— Tündéri kis lakás — nézett körül Szűcs és — kissé suta mozdulatokkal nyomkodta a nyakkendőjét.

Bejött az asszony. Átöltözve, púderral az orrán.

— Béla tervezett mindent — mondta. — Ő választotta a függönyöket is, a szőnyeget, a szervizeket.

— Csak azt ne mondd, hogy ezt az elragadó toalettedet is én választottam.

— Jaj, Istenem, soha sincs kibékülve a ruhámmal — pirult el az asszony. — Vagy a színébe köt bele, vagy pedig rövid neki, vagy hosszú, vagy ki van vágva, vagy azt mondja, hogy olyan vagyok benne, mint egy vénlány.

— A saját házatok? — kérdezte Szűcs.

— Bizony, háztulajdonosok vagyunk — töltött még egy kupa pálinkát a mérnök. Az asszony hozzátette:

— Béla szerzett nagyszerű kölesönt, abból építettük.

Szűcsöt megkrákokgattatta a pálinka.

— Jó egy ilyen Béla a családban.

Az asszony az ura elé tölta a velőcsontos tányért.

— Pistát meg se kérdezed, fiam?

— Jaj, Istenem, mikor annyira szereted... jóltartom rántothússal. És túrósrétes is van.

A gyerekek, a fiú és a kislány, nyakukban, a gondosan felkötött szalvétával, mintha ott se lettek volna az asztalnál. Nem csörögtek, nem szüresölték a levest.

Szűcs megsimogatta a fiú fejét.

— Hány éves vagy?

— Nyolcéves és két hónapos, bácsi kérem.

— Mindig ilyen mintagyerekek vagytok?

— Béla neveli őket — mondta az asszony. — Ugy-e, teljesen Bélára hasonlítanak?

— Talán a kislány...

— Nem, mind a kettő. Nézze csak meg a fülüket és a szájukat. És Géza örökölte Béla tehetségét is. Kitűnően rajzol és tiszta egyes az iskolában.

A mérnök észrevette, hogy amikor a felesége odatette Szücsnek a kávéscsészét és hozzáért a kezéhez, vörös hullám futott át Szücs arcán, mintha a kávé gőze esapódott volna rá.

— Még mindig szerelmes Kláriba — kavargatta a feketéjét és valami fanyar ízt érzett. Az asszony pedig már szedte elő a mérnök vázlatait, egy második díjat nyert pályamű gipszöntvényét, lapkivágásokat és egy ezüst babékoszorút.

A mérnök figyelte a barátját, ahogy fénylő szeme odatapadt a felesége mozdulataira, amint rakogatott az asztalon s körülkerítette hosszú ujjával a gipszszobor talapatát; ahogy vele nevetett, és ahogy tetszett neki, hogy folyton azt mondja: jaj, Istenem.

A mérnök nem szerette az asszony hosszú ujjait, a nevetésében is talált valami kellemetlen rezgést, és le akarta szoktatni, hogy azt mondogassa: jaj, Istenem.

Szücs elhúzta a eszéjét, nem kér több feketét, szívdobogást kap tőle.

— Béla három-négyel is megiszik és semmi baja.

A mérnök tündövedve söpörgette a morzsát. Valami történt a tíz év alatt, nem tudni, mikor és csak most jött rá. De csak övele történt; Klárral, Szüccsel nem. Nem emlékszik, hogy a legkisebb törést is észrevette volna Klári ragaszkodásában, hogy egy szokását is bírálta volna — amit azelőtt megtűrt. Sohse mondta, hogy nem bírja a cigarettafüstöt, ne járjon a kaszinóba, vagy ne olvasson az ágyban. És Szücs se változott.

most is szerelmes Kláriba, tíz év után is. Szórakozottan elhallgat, ha Klári kimegy és egyre az ajtót nézi, mikor jön vissza.

Kikísérte Szücsöt az állomásra.

— Aztán, ha erre jársz, öregem...

— Köszönöm, pajtlás. Kezét csókolom a nagyságos asszonynak. Szervusz.

— Szervusz.

Valahogy még önmaga előtt is szégyellte volna megállapítani, hogy a közöny felé sodródik a házasságuk, mélyebben pedig igazságtalanságnak érezte Klárral szemben — de ezt nem nagyon firtatta.

— Így nem megy tovább — sétált a kaszinó felé. De nemcsak Klárra gondolt. Férfilogikája eljutott odáig, hogy egy rossz házasság ügye-baja nem korlátozódik az egyik félre, hanem kínos mind a kettőnek. Tehát beszélni fog Klárral. Még nem tudja, mit, de itt az ideje, hogy okosan megtárgyalják a dolgokat. Tulajdonképpen Kláritól függ minden. Neki kell okosnak... hát igen, valami frisseséget... valami hogyishívjakot...

Megállt egy virágkirakat előtt. Évek óta nem vett virágot Klárinak. A kötelező ajánlékozási alkalmakat megváltotta készpénzzel. De azért lehetett volna mellékelni egy cserép műcsodát is. Ha például most hazaküldetné azt a szegfűt... De Klári kérdegetné, miért küldte, miért éppen ma... eh, nem szereti az érzelmes családi jeleneteket. És ment tovább. De úgy érezte, hogy megvette a legjobb kosarat. Szombaton mindenestre kiutal öt pengővel több konyhapénzt.

KI GONDOLTA VOLNA?

I.

Hetek óta fúrja oldalamat a kíváncsiság, hogy ki lehet az a két platinaszőke hölgy, akit az ablakomból látok minden áldott nap végiglejtteni az ucca túlsó oldalán. Nem tagadom, vannak az életben ennél nagyobb problémák is, de egy magános agglegénytől nem szabad rossz néven venni, ha érdeklődését a női nem még mindig fel tudja kelteni.

Mert a két platinaszőke hölgy határozottan esinos volt. De ami a legfeltűnőbb volt rajtuk: a hasonlatosság. Ugyanaz a haj, ugyanaz a vékonyan ívelt szemöldök, ugyanaz a cseresznyeszáj, ugyanaz a mosoly, ugyanaz a mozdulat.

Hallottam már megtévesztő hasonlatosságról, de ilyent még nem pipáltam, mióta az eszemet tudom. Találkoztam már életemben ikrekkel is, de azokon valami árnyalati különbséget mégis csak felfedeztem. De ezen a két platinaszőkén még nagyítóüveggel sem vettem észre egy hajszálnyit eltérést sem.

Meg kell tudnom, hogy kicsodák?!

II.

Követtem őket az uccán.

Hirtelen eltűntek egy kapuban. Láttam,

hogy liftért csöngették. A házfelügyelő barátságosan köszöntötte őket, aztán a liftajtó becsapódott és én egyedül maradtam.

Töprengtem: ikrek, nem ikrek? Ha ikrek, nem szeretnék az udvarlójuk lenni, mert sohase tudhatnám, kinek suttogok forró szavakat, az egyiknek, vagy a másiknak? Zavarna a gondolat, hogy huncutságból hátha felesérelnék egymást és nagyokat mulatnának a hátam mögött. Hát nem, ebből a kalandból nem kérek.

Kár volt ideig kísérnem őket.

Gyerünk haza!

De akkor már jött vissza a liften a ház-mester.

— Kérem — mondtam nekibátorodva, — nem volna szíves felvilágosítani, hogy ki az a két szőke hölgy, akit felvitt a liften? Ugyebár ikrek.

— Dehogy is azok!

— Csodálatos! Hiszen úgy hasonlítanak egymáshoz.

— Persze hogy hasonlítanak. Anya és lánya. Ezenkívül ugyanahhoz a kozmetikushoz járnak, ide, a harmadik emeletre.

(D.)

Délibáb

DIVAT

Két divatosan öltözött sztár: az egyikken háromnegyedek fekete bunda kis kerek sapkával, a másikon ugyancsak bunda van — de strandcipővel. (Ann Rutherford és Mary Howard)

Uszályos otthoni ruha vékony gyapjúból, boilerós derekkal. (Norma Shearer)

Fényes fekete fókaprém-ből kosztüm. A blúz fénytelen selyemből. A hajban érdekes tollidisz. (Joan Crawford)

Redőzött fekete bársonyalj, brokátból mellényszerű blúz. (Billie Burke)
(Metro fotók)

Ezüstszerű felhők

Írta: PADOS PÁL

Fent álltak a hegyen, ketten, a férfi és a lány, nekitámaszkodva a csipkés, fehér kőkoriátnak és néztek le a völgybe, szótlanul, sokáig. A folyóról halk zsongás szűrődött fel ide hozzájuk, de csak halkán, elmosódva. Egyébként csend volt, az őszi alkonyat magánya körülölelte őket szelíd békéjével. Az égen már lassan ezüstszerűvé fakultak az eddig hófehér felhők és lent az ég alján az éjszaka teregette szét sötétkék fátyolát.

A férfi szólalt meg a hosszú, hosszú hallgatás után:

— Igen, beszelnem kell magával.

A lány vállat vont, könnyedén, kicsit unatkozva, de azért szívesen, ahogy a régi ismerősöknek kijár.

— Beszéljen csak, hallgatom...

A férfi cigarettát vett elő, rágyújtott s foga között fújta bele a füstöt az alkonyatba. Kicsit ideges volt, nem tudta, hogyan kezdje el, amit már olyan régen készült elmondani a lánynak. Arra gondolt, mennyivel könnyebb kitervezni valamit, mint megvalósítani. Hányszor elképzelte ezt a helyzetet, valósággal eljátszotta magának az egész jelenetet, szóról-szóra és most, hogy itt áll, olyan nehéz volt minden, olyan nehéz...

— Kedves Irénke...

Csak ennyit mondott, de gyorsan, ijedten elhallgatott. Nem, ez olyan színházszerű, ez a megszólítás túlpózózó, így indul minden vallomás, minden gicces jelenet...

A lány türelmetlenül intett:

— Nos, mondja már...

Nyugtalan volt, türelmetlen. Ugy félig-meddig gondolta, mit akar a férfi és félt ettől a vallomástól. Már megbánta, hogy ígéretet tett, meghallgatja a férfit. Ostobaság volt idejönni... Igen, de most már mindegy...

A férfi sóhajtott:

— Istenem... Látja, kislány, az úton olyan szépen elgondoltam, mit fogok magának mondani, még a mondatokat is megfogalmaztam és most mégis olyan nehéz beszélni...

A lány mosolygott, kicsit kényszeredetten:

— Pedig csak mondja...

— Hát — a férfi mélyet lélegzett, — meg-

próbálom... Megígérte, hogy meghallgat, és én megegyeszer kérem, legyen türelmes... Nem leszek hosszadalmas... És csak arra kérem, ha meghallgatott, feleljen nekem őszintén...

A lány intett:

— Őszinte leszek...

A férfi még egyet szippantott, aztán nagy ivben hajította el a feligszívott cigarettát, le a kövek közé.

— Ott kell kezdenem — mondta és a hangja megremegett, — amikor megismertem magát, mikor először voltam maguknál... Egy éve volt... Emlékszem rá jól, mintha tegnap történt volna... Maga még gyerek volt, egészen gyerek... Hiszen még ma is az... Tizenhat év... Milyen boldog kor, Istenem... És én, harmincöt... Majdnem megegyeszer anyyi... Igen, ezzel számolnom kell, ezekkel az évekkkel... Hiába is akarnám eltagadni, előbb-utóbb úgyis csak elém állana, égő, kínzó problémaként...

A lány türelmetlenül intett:

— Miért...? Mi van a maga és az én korommal...?

A férfi halkán nevetett:

— Nem tudja...?

— Nem — felelte a lány, de belül remegett mindene, mert nagyon is jól tudta, hozzá fog vezetni ez a beszéd...

— Nos — a férfi elkomolyodott, — megmondom, szeretem magát és feleségül akarom venni...

Mélyet, boldogot lélegzett. Most, hogy kimondta végre a szót, jóleső érzés öntötte el. Nyugodt volt. Tudta, a legnehezebbjén túljutott. Most már eszelen, szenvedélytelen hangon folytatta tovább:

— Igen, szeretem... Szerettem már akkor, évekket előbb, amikor megismertem... Nem tudom, ki adja szívünkbe az érzéseket a vak véletlen, vagy egy nálunknál erősebb hatalom. De tudtam, éreztem, az életem csak magával lesz egész, teljes és boldog... Pedig mi volt akkor még maga?... Édes, fiatal kis gyerek... És én már akkor is szerettem magát... A tisztaságát, fiatal-ságát, ártatlanságát... Szerettem... Meg-ejtette szívemet az a fehérség, amely ott ragyogott magán, az a csodálatos tisztaság, amely a szeméből nézett rám... És

Déliabál

azóta is
a szemem
fel magam
halljam
meg az
látassam
tudtam,
magát,

A lány
Ezt aka
mást. M
vak, mé
eddig.
idejönni
volna ü
A férfi
— T
már félt
magát
tom a fe
memet,
kérem,
A lány

— Jó
én is sze
Mikor r
futottan
ostobán
hogy lá
Hánysz
különös
hittem,
maga r
is azt h

Ez
tő
U
ni

A
vi
di
za

T
u
a
h

Ke
ti r
feh
rep

Déli

azóta is szerettem, mindig... Ott nőtt fel a szemem előtt... Oh, hányszor mentem fel magukhoz, csak hogy láthassam, hogy halljam egyetlen szavát. Hányszor lestem meg az uccán, csak hogy legalább messziről láthassam. Hányszor jártam arra, amerre tudtam, maga is szokott járni... Szerettem magát, Irén, jobban, mint az életemet.

A lány lehunyta szemét. Hát ez az. Ezt akarta elmondani a férfi. Ezt a vallo-mást. Most, hogy már elhangzottak a szavak, még rettenetesebb volt az egész, mint eddig. Oh, igen, nem lett volna szabad idejőnnie, eddig engedni a dolgot. El kellett volna ütni egy tréfával az egészét...

A férfi tovább beszélt:

— Tudom, maga még gyerek, én meg már félig öregember vagyok... De szeretem magát és most összeszorult szívvel hallgatom a feleletét, elfogadja-e az én öreg szerelmemet, vagy eldobja magától... Feleljen, kérem, őszintén...

A lány összeszedte erejét és bólintott:

— Jó, őszinte leszek... Valamikor régen én is szerettem magát... Evekkel ezelőtt... Mikor még gyerek voltam... Oh, hányszor futottam el otthonról, amikor maga jött, ostobán, dobogó szívvel... Nem akartam, hogy lássák rajtam, milyen zavart vagyok... Hányszor álmotdram magáról édes, furcsa, különös álmokat... Volt idő, amikor azt hittem, nem tudok maga nélkül élni... De maga nem vett engem észre, vagy legalább is azt hittem, gyermeknek tart... Szerettem

magát, esztelenül, vakon... Egyetlen szavára követtem volna, akárhová... Ma már?...

Felnevetett, kicsit keserűn, kicsit lemondóan.

— Nos, ma már nem szeretem... Későn jött... A láng, amit szívemben felgyújtott, akaratlanul, de fojtó, kétségbeesett tüllel, ma már halott...

Csend lett.

— Mást szeretek — mondta a leány, — és legjobb, ha ezt most mingyárt megmondom magának... Arra kért — zavartan nevetett, hogy őszinte legyek... Nos, az voltam... Ugy-e nem haragszik, hogy...

A férfi intett:

— Nem, nem... Ez természetes, hogy...

Nem tudta tovább mondani. Igen, mit is tudna még mondani. Itt nincs tovább semmi... Semmi...

A lány kezét nyújtott:

— Isten vele... azaz... viszontlátásra...

A férfi fáradtan mosolygott:

— Viszontlátásra...

A lány megfordult és ment. Léptei egyre halkultak, aztán lassan odavesztek az őszi alkonyatba.

A férfi egyedül maradt.

Egy pillanatig állt, felnézett az égre. Fent felhők gomolyogtak, ezüstszínű felhők. Nézte őket sokáig, lassan elfátyolozódó szemmel. Aztán már nem látott semmit. Akkor megfordult és lassú, fáradt léptekkel megindult ő is. Hazafelé...

KÉT VERS

Ez a hely...

Ez a hely, az egész töltésalja,
tó volt hajdan, hódak birodalma.
Ugy is hívják, pedig már régóta
nincsen se hód, se víz a Hódtóba.

Amerre csak ellát a szem, zöldek,
virítanak, lügnak a földek,
dinnye, szeder, málna, szőlő, szilva,
zaporban hull szertesét a szikra.

Tűzben állok, tűzben, hideg tűzben,
mintha nem is tűzben, hanem vízben,
a régi tó hús vizében állnék:
hűsölök és messze-messze szállnék.

Hűsölök és hallgatok a hóddal,
a tavastól kipusztított vaddal.
Szállanék és szólnék, mint a gólya,
szabad tavak boldogabb lakója.

Tele vagyok kétséggel-reménnyel,
tanácskozom a földdel, a széllel.
Olyan, mintha a föld alól fújna,
olyan a szél, mint egy betyárnóta.

Azok fűjják, azok kurjongatnak,
akik hajdan a nádasban laktak!...
Szeles ábránd, kelekótya álom,
szél mozog csak a maradék nádon.

PÁKOZDY FERENC

KEDVESEM ALSZIK

*Kedvesem alszik. Most csendben legyetek.
Ili nappali gond, Ili zümmögő legyen,
fehér homloka körül körbe most ne
repüljétek.*

*Hagyjátok őt! Milyen édesen pihen,
Mosolyog — s szelíd mosolyát senki sem
érti, csak én, ki benne alszom alvó
szemeiben.*

*Vele álmodok. Álmainak jéltett
palakján szomjasan én hajtok lérdel —
s arcát is én csókolom meg először,
ha felébred.*

VAÁD FERENC

Érdekességek a magyar operakritika multjából

Írta: SEBESTYÉN EDE

A magyar operajátszás történetéről szóló könyvem anyagának összegyűjtésekor ismét végigsétáltam folyóirat- és hírlapirodalmunk másfél évszázadán és mellékesen szemelvényeket gyűjtöttem a régi magyar operakritika csodabogaraiból. Érdekes és jellemző ez a gyűjtemény, a nagyképűség, az elfogultság és a tájékozatlanság sokféle megnyilatkozása; annak idején tördőfés volt egy-egy zeneszerzőnek az ilyen „kritika”. Ma neveünk rajta.

Kezdjük a legnagyobb magyar zeneszerző: Erkel Ferenc főművével. A *Hunyadi László* 1844 január 27-én került színpadra első ízben. Ez volt az első teljes értékű magyar nemzeti dalmű. (Erkel első operája, a *Báthory Mária* még nem volt az.) A közönség egetverő lelkesedéssel fogadta, a kritika csak részben ismerte el kiváló tulajdonságait. *Garay János* lapja, a *Regélő* például ezt írta róla:

„Erkel karmesterben igen szép ügyesség van a zenének hangszerre alkalmazásában, de hogy ő zenét teremtsen, hogy zeneköltő legyen, azzal nem áldatott meg... Az egész opera német muzsika, mely ahelyett, hogy élő, egészséges hangokban szívhez, kedélyhez szólna, legfeljebb egy pár nehéz hangfogásban gyönyörködő, pusztá mechanikusokká fordult zenészeknek fog tetszeni s nem a közönségnek.”

Négy esztendővel utóbb, 1848-ban mutatta be a Nemzeti Színház *Császár György* „Kunok” című operáját.

„Ennek az operának a mi korunkkal csak annyiban van közössége — írta egyik lap. — hogy a királyok most is kicsiny szerepet játszanak. A zeneszerző mindent elkövetett, hogy hatni tudjon a hallgatóra és annyi cukrot zudított ránk, hogy féltjük tőle a gyomrunkat... Császár elesett egyes hatásos eszközöket Donizettitől és Verditől, ezeket meghintette paprikával és azt hiszi, hogy magyar zenét írt.”

A Nemzeti Színház a megnyitás évében, 1837-ben mutatta be *Bellini*nek „Montecchi és Capuletti párt, vagy Romeo és Júlia” című operáját. A „Honművész” kritikusa nagyon elégedetlen volt az előadással, csak Schodelné említette magasztalón, még pedig a következő választékos mondatokkal:

„Schodelné asszony meglepett művészi előadásával, egészen magunkon kívül ragadt. Ugy van, magunkon kívül ragadt; s ezt nem magasztaltság, nem dícséretre perdült szökevényes mondatja velünk, hanem tiszta kebel-érzet. Mert ő csakugyan képes olvadó hangjával a lelket a végtelenbe felemelni.”

Lortzing legsikeresebb operája, a „Cár és ács” 1848-ban került színpadra a Nemzeti

Erkel Ferenc

Színházban, nagyon mérsékelt sikerrel. A pesti német lap, a „Der Spiegel” nagyon megróttá érte a közönséget. (Nem az újdonságot, mert az is német.) Olyan modorban, ahogyan általában nem szokás.

„A „Cár és ács” kedélyes, csevegő zene, nem püfölik benne a nagydobot, nem harsognak a trombiták, hanem nemes érzelmességű zene fejlődik ki az előadás folyamán. Ez pedig nincs így elkényeztetett közönségünknek. Csiklandó, túlfűszerezett dolgok kellene most. Az énekesek futkosnának föl-alá a hanglétrán, aztán legyen a darabban összeesküvés, apaí átok, méreg és gyilkosság. A tenorista lehelje ki a lelkét, a primadonna tépje a haját és fetrengjen a földön... Kellemesen szórakozni s esetleg elérékenyülni nem akar most senki.”

De pörül járt Pesten a *Trubadur* is, Verdi leggyakrabban előadott operája, az 1857-ben tartott első előadáson. Ezúttal is német lap suttogt le, de most az előadott operára, amely nem lévén német, nem számíthatott kegyelemre. A közönséget nem bántotta. Azt mondja:

„Mikor ez a zeneszerző első műveivel a nyilvánosság elé lépett, azt hitték, új, igazi csillag lükt fel a zenei szemhatáron s a legnagyobb reményekkel tekintettek fel rá. A reménységek, sajnos, nem váltak be. Verdi nagyon hamar kimerítette kínesez ládikáját és közönséges mesteremberré süllyedt, aki csak úgy tud valami újat alkotni, ha előveszi régi gondolatait. Meglehetősen sok sekélyes és gondolatsegény holmit láttunk már Verditől és társaitól, de gyászosabb és fonákabb operát ő sem tákolt össze, mint a „Trubadur.”

A gondolatsegény, mesteremberré süllyedt Verdi e megsemmisítő „kritika” után megalkotta az *Álarcosbál*, *Don Carlos*, *Aida*, *Falstaff* és *Otello* című remekműveket.

Ugyanilyen megítéléssel találkozott a „Faust” is 1863-ban egyik magyar lap hasábjain. A szigorú ítélet ezzel a kijelentéssel végződött:

„Ezen opera szerencsésjé mindenestre inkább ördögös spektakulumai alapíták

meg, mint valódi művészi belbecsű. A szövegről nem is szólunk, mert az a *legnyomorultabb fércelmény*, amit csak elképzelni lehet."

A „Faust” szintén a leggyakrabban játszott operák közé tartozik az egész világon.

A „Carmen” kivégzését szintén német lap kísérte meg Pesten, 1876-ban. Ezt írta a többi közt:

„Ma volt a bemutató előadása a korán elhalt Georges Bizet „Carmen” című operájának. A Nemzeti Színház egészen megtelt, mert különböző hírekkel nagyon felcsigázták a közönség kíváncsiságát. Ezt a kíváncsiságot nem sikerült teljesen kielégíteni, mert az első benyomás az volt, hogy akárhány operett zenéleg érdekesebb és lenyűgözőbb, mint ez az opera, amely nem egészen mentes reminiscenciáktól sem.”

„A nürnbergi mesterdalmokok” az 1883. évi újdonsága volt a Nemzeti Színházban.

„Ez az opera nem víg, hanem unalmas — írta egyik napilap. — Erőltetett, cikornyás voltánál fogva inkább elnyomja a derült hangulatot, semmint előidézi. *Nem hisszük, hogy megmaradna a műsoron.*”

A jóslat nem vált be. „A nürnbergi mester-

dalmokok” közel van a százötvenedik előadáshoz. A többi levágott opera eddigi előadásait a következő számok mutatják: Hunyadi László 450, Trubadur 380, Faust 520, Carmen 300 előadás.

Hasonló fogadtatásban részesült a sajtó egy részében a „Parasztbecsület” is; de a közönség ezzel époly keveset törődött, mint a többi dalműre lesújtó ítélettel.

„Az a rengeteg hűhó, amelyet az olaszok az 6 Mascagnijukért csapnak” — írta egyik napilap 1890-ben a bemutató után, — „egyetlen egyfelvonásos darabka révén, szörnyen túlzott. Azt bizonyítja, hogy ez a nemzet meg tudja becsülni szellemi munkáit s megad nekik mindent, amit kívánhatnak.”

Ez „egyfelvonásos darabka” egészen közel van az ötszázadik előadáshoz.

Álláshoz juthat egy olyan irodalmi cikk terjesztésével, amely minden házban nélkülözhetetlen. Lehet nő vagy férfi. Szorgalmas egyének átlagban 150—200 pengőt kereshetnek havonta. Ajánlatokat ezen lap kiadóhivatala továbbít „Örömmel dolgozom” jellege alatt, mely ajánlatokban a személyi adatok pontosan megjelölendők.

Ó, AZOK A FÉRJEK!

Önagysága, még mielőtt letenné a kagylót, odaszól férjének, aki éppen szivarra gyujt:

— Kérlek, ez egy alkalmi vétel.

— Sajnálom, nincs pénzem.

— Egyelőre elfogad a szücs száz pengőt is. A többit ráérsz azután fizetni. Hát nem örülsz, hogy rongyos száz pengőért kapok egy új bundát?

— A tavalyit még hordhatod.

— A tavalyi bundám már tavaly is tavalyi volt. Én abban nem mehetek veled végig a korzón.

— Attól még nem dől össze a világ, ha a korzón nélkülözöd társaságomat. Kérlek, tedd le azt a kagylót.

— A szücs várja a választ. Mit telefonáljak neki?

— Mondd azt neki, hogy a telet Kairóban töltjük és ott nem kell bunda.

— A szücs nem hiszi el. Ilyen háborús időkben az ember nem megy Kairóba.

— Ha a szücs tudná, hogy nekem idehaza micsoda háborúm van veled, akkor szó nélkül elhinné.

— Hallatlan! Neked velem háborúd van?

— Kérlek, nem akarok rémhíreket terjeszteni, de az utóbbi időben néhányszor már megszakadt közöttünk a diplomáciai érintkezés, hogy egészen enyhén fejezzem ki magam.

— Veled nem lehet kibírni.

— Számból vetted ki a szót!

— Szerencséd, hogy a kagyló van a kezemben és nem a virágváza!

— Jelenetet akarsz?

— Én bundát akarok. És ha a fejed tetejére állsz, akkor is bundát akarok. Megértted?

— Nem.

— Úgy? Hát vedd tudomásul, hogy azonnal csomagolok és megyek a mamához.

— Segítsek talán csomagolni?

— Fél három. Másfél óra múlva indul a vonat. A gyorsal megyek.

— Szerencsés utat!

— Persze, könnyen beszélsz. Mert tudod, hogy nincs pénzem vonatra. Innen ered az a nagy fölény, ahogyan bánsz velem. Te zsarnok! Hiszen egy fillérem sincs! Ami pénzt addál reggel, az kellett az őszi kalapra.

— Elég lesz száz pengő?

— Add ide!

— Parancsolj, kérlek. Ráadásul még el is kísérlek a pályaudvarig. Sőt még integetek is neked a perrónon, ha a vonatod elindul...

— Jól van.

— De most már tedd le azt a kagylót!

— Észembe sincs.

— Hát mit akarsz?

— Telefonálok a szücsnek, hogy küldheti a bundát.

DYMI

Ragyogóan selymes lesz a haja

Feketefej
Védjegyű

NEO SHAMPOON

Szavatoltan lúg és szappanmentes hajmosószer által!
Egy csomag 38 Fillér * Folyékony 90 Fillér-től.

Szerkesztői üzenetek

Névtelen levelekre nem válaszolunk. Levélbeni válaszokat nem adhatunk, még abban az esetben sem, ha válaszbélyeges borítékot kapunk.

Kéziratokat, fényképeket nem örzünk meg és semmi körülmények között sem küldünk vissza

U. I. A. (2.) A budapesti amerikai konzulátushoz tessék fordulni, ott felvilágosítást kaphat ebben az ügyben.

R. Miklós. (4.) Tessék a Vígyszínházhoz címezni a levelet. Ott a művészno bizonyosan megkapja.

Villámtréfa. (6.) Legnagyobb sajnálatunkra nem közölhetjük a beküldött kis írást. Kéziratokkal hosszú időre el vagyunk látva.

Kíváncsi. (18.) Márkus Emilia pár évvel ezelőtt kapta meg a Corvin-láncot. Ugyanekkor Bajor Gizzi is részesült ebben a kitüntetésben.

K. István Loluda. (8.) Címeiket nem ajánlhatunk s mint bizonyára olvashatta a szerkesztői üzenetek előtti sorokban, hogy ezen túl nincs módunkban levélben válaszolni a tisztelt előfizetőknek még abban az esetben sem, ha felülbélyegzett levelet küldenek a szerkesztőségbe. Ha ide Pestre feljön, talál elég tánc- és balletiskolát, ahol a kislányt lelkiismeretesen és nagy szakavatottsággal kiképezik. Természetesen az anyagi feltételeket is a táncintézetekkel kell megbeszélnie.

Fényképész. Szeged. (8.) Fontos, hogy a felvételeket mindig a felvétel megtörténte után azonnal küldje be a szerkesztőségbe.

Virág. (10.) Ha rendkívüli tehetséget érez magában és úgy érzi, hogy valóban nem tudna a színpad nélkül élni, akkor, de csakis akkor próbálkozzék ezen a pályán. Természetesen fontos, hogy az otthoniak annyiban segíeyezék, hogy legalább a legszerényebb körülmények között fenntarthatssa magát, mert ha komolyan és lelkiismeretesen akar tanulni, akkor semmiéle mellékfoglalkozást nem vállalhat.

Operakedvelő. (12.) La Giridice Costa 1939 március 22-én lépett fel a „Turandot” Kalaf szerepében, az Operában.

Z. Gy.-né. (414.) Vannak emberek, akik csak az olyan holmikban lelik kedvüket, amelyhez a lehető legolcsóbban jutnak, vagyis kölcsönkérnek. Ez aféle lelki beállítottság, hajlam, amelyet így, vagy úgy tudomásul kell venni.

Tanácsstalan. (14.) A boka vastagodását, ha azt nem szervi baj és nem a csont deformálódása okozza, hanem zsírlerakódás, akkor helyi fozvasztással vékonyítani lehet. Az eljárás nem fájdalmas. Hogy mennyi ideig tart, azt nem lehet előre tudni, mert az egyénenkint teljesen változó.

Kíváncsi. (18.) I. Igen, adták már a Royalban, de az igazi premier mégis csak a Nem-

zeti Színházban zajlott le. 2. Harsányi Zsolt átdolgozta a „Noszthy-füu esete Tóth Marival” címü színdarabot, amely a Vígyszínházban 150 előadást ért meg. Terv szerint a darabot átdolgozott formában a Nemzeti Színházban a színházi évad második felében mutatják be.

Új háztartás. (16.) Az egyik szobát ebédlőnek vagy szalónnak, a másikat kombinált úriszobának.

Tetszett a darab. (18.) Moretó Augustin, akinek vígjátékát, a „Donna Dianá”-t most olyan sikerrel játsszák, spanyol. A darabot már 1832-ben játszották nálunk. A címszerepet akkor Lendvayné játszotta.

F. M. (24.) Ime az úgynevezett Lili-kifli készítése. 20 deka vaját 20 deka liszttel, 20 deka túróval és kevés sóval jól összedolgozunk. Késhát vastagságra nyújtjuk és háromszög alakú darabokra vágjuk. Az egyes darabokat lekvárral kenjük meg és összecsavarjuk. A kész kiflit még meleg állapotban vaniliás cukorral hintjük be.

Menyasszonyjelölt. (527.) Szüleinek igazuk van. Egy tizennyolc éves lány még szinte gyermek, aki jónéhány évig ráér házasságra gondolni. Szerintünk az eljegyzéssel is ráérnek. A várakozási idő alatt pedig ismerjék meg alaposan egymás lelkületét, jellemét, szokásait.

Kereskedő. (24.) Először meg kell szerezni az illetőségi bizonyítványt a városházán. Ennek alapján aztán kiállítják az állampolgársági bizonyítványt a belügyminiszteriumban. Nem lesz akadálya az illetőségi bizonyítvány kiadásának az esetben, ha a jelzett időben már adófizető polgár volt és ezt igazolni tudja.

Zeneszerző. (23.) Úgy tudjuk, hogy a közeljövőben megalakul a zenészkamara is. Hogy milyen körülmények között, arról még nem került semmi nyilvánosságra.

Mária. (26.) Az úgynevezett pendlizést, ami azt jelenti, hogy egyik színész esetleg egy estén két vagy több helyen léphet fel, a Színészkamara megtiltotta. Emlékeztünk, hogy voltak színészek, akik esténként olyan erősen pendliztek, hogy sokszor komoly zavarokat is okoztak valamelyik színháznál, mert nem érkezhettek be időre a jelenésükre. Most ez megszűnt. Olyannyira szigorúan veszi az egészet a Színészkamara, hogy szerződésben lesz, hogy még az esetben sem léphet fel más színpadon, ha nem is játszik azon a színpadon, amelyikben szerződésben van.

Előfizetési árak:

1/4 évre 1 pengő 80 fillér, 1/2 évre 3 pengő 60 fillér

Felétős szerkesztő: BIBÓ LAJOS
Felétős kiadó: PAIZS GÉZA

Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI
MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT.
Budapest, VII, Dohány uca 12.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai:
14-23-39 és 14-23-50

TÖBB MINT 2000 ELHUNYT ELŐFIZETŐ HOZZÁTARTOZÓJA KAPTA MEG EDDIG LÁPVÁLLALATUNK UTJÁN AZ ELŐFIZETÉSSSEL KAPCSOLATOS BIZTOSÍTÁSI ÖSSZEGET. A lapok terjedelmének hatósági korlátozása folytán, az újabb kifizetésekről a fényképfelvételeket és az előfizetők névsorát, helyszüke miatt nem közölhetjük.

A Délibáb humora

Ügyvédi tanács

— Ügyvéd úr kérem, aziránt szeretnék érdeklődni hogy van-e valami okom a válásra?

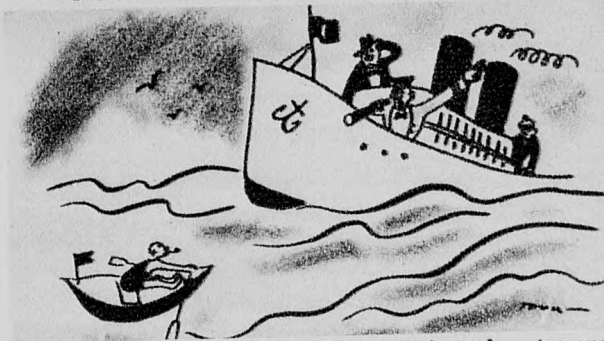
— Nős?
— Természetesen!
— Hát kell ennél alaposabb váloók?

Megértő ember

— Hát kedves építész úr, amint mondom, az anyósom azt kívánja, hogy addig ne is tartsuk meg az esküvőt, amíg ön a házunkkal el nem készül.

— Értem, uram, addig fogjuk húzni, ameddig csak lehet.

KÜZDELEM AZ ÓCEÁN KÉKSZALAGJÁÉRT

— Teljes gözzel előre, — le kell húznunk ezt a szemtelen vadevezőst!

Szobalányok gyöngye

— Mari, tegnap eltört egy vázát, azelőtt két horospoharat, ma megint egy eszét. Vajjon mire kerül sor holnap, édes Istenem?

— Ne tessék félni, holnap biztosan kevesebb kár lesz, hiszen kimenőm van.

Érthető

— Szóval, öt évig szépen kijött a feleségével. És aztán mi történt?

— Aztán... hazajött, ügyvéd úr.

Menyeeske bevásárol

— Tessék parancsolni fiatal nagyságos asszony, itt van a szép élő hal nálam!

— Igen, igen — de mondja csak frissek?

Kérdés és felelet

— Mi történnék, ha egyszer így címeznék meg egy levelet: „A város leghülyebb emberének!”

— Megmondom. Ezt írják rá: Vissza a feladóknak.

— Látod a plakáton azt a szírt? Ő az ideálom.

Nősülési tervek

— Ha én egyszer meg-nősülök, csak olyan lányt veszek el, aki pontosan az ellentétem.

— Na, az nem lesz nehéz hiszen manapság annyi intelligens lány szalaággal a világon.

Precíz válasz

Önagysága elhatározta, hogy tíz év után az idén először férje nélkül utazik üdülni. Csomagolás közben megkérdi a férjét:

— Nem tudod véletlenül, mikor indul a vonatom?

— Dehogynem — sugárzik a férj, — három óra, harminc pere és kilenc másodperc mulva...

Boldog házasság,

szép családi élet a leghőbb vágya minden embernek. Miért jut ez mégis aránylag csak keveseknek osztályrészül? Mi a titka a boldog házasságnak? Erről ír

G. P. HEATH

„A férjhezmenés művészete“ c. nagyszerű könyv szerzője új könyvében, melynek címe:

A boldog házasság tudománya

A könyv november hó folyamán fog megjelenni. Bolti ára 1 pengő 50 fillér lesz, de mindazoknak, akik megjelenés előtt megrendelik, Budapesten 96 filléres, vidéken 1 pengő 12 filléres áron szállítjuk bérmentve a könyvet.

A könyv megrendelhető levelezőlapon Tolnai Világlapja kiadóhivatalában, Budapest, VII. Dohány ucca 12.

E számkocka kivágva levelezőlapra ragasztandó!

2

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtők között minden héten nyakkendőket, púderkompaktokat, bakelit szalvétatartókat, levelezőlappalbumokat és értékes könyvjutalmakat osztunk ki. Megfejtési határidő október 26. Minden borítékra rárandó: Rejtvénymegfejtés.

Vízszintes sorok: 1. Fráter Lóránd egyik szép hallgatónőjének kezdő szavai. 13. Dívát szerint dívatos — francián. 14. Besenyey György színművének tragikus főhőse (kiejtve). 15. Az egyik nem. 16. Tanonc. 17. A balesetek sértültjeinek, öngyilkosoknak első segítője. 18. .... János, magyar hárfaművész, zeneszerző. 20. Tünde szerelmese. 22. Talál. 23. Paripa. 24. Kettőzött mássalhangzó — kiejtve. 25. Zenei hang. 26. Az ókorban virágzó kultúrával bíró görög város (kiejtve). 29. Esetleg. 30. Személyes névmás. 31. Az egyik sarok. 33. Kisközség az esztergomi járásban. 34. Női név. 36. A Ludolf-féle szám fordítottja. 37. Méhlikás. 39. ...-zug. 40. Időhatározó szó. 42. Asszonynévképző. 43. Győr-megyei kisközség. 45. Új város Palesztinában, Jaffa közelében. 47. Fejedelmi lakóhely.

Függőleges sorok: 1. A rádió kedvelt műsor-száma. 2. Az eredmény sikerében támogatni valakit. 3. Az olasz hangsor egyik hangja. 4. Férfinév. 5. Ilyen irkát is használnak az iskolában. 6. Női név. 7. Vissza: lop. 8. Hontmegyei nagyközség, járási székhely. 9. Ügynök. 10. A boxolók küzdőtere. 11. Bután. 12. Fiatal magyar színművész, filmszínész. 19. Basanév. 21. Tagadó szó. 27. Rag. 28. Északamerikai nagy szarvas. 29. Rajz minta. 32. A bogár repülésének hangja. 35. Érseki város. 38. Nagy orosz tó Közép-Ázsiában. 40. Vissza: bibliai nő. 41. Ékezettel: valamit ábrázol. 42. Szegecs. 44. Visszafelé ás. 46. Német határozó szóeska.

1	2	3	4	5	6	7		8	9	10	11	12
10								14				
15			16					17				
18		19				20	21					
22				23			24				25	
26			27			28					29	
30			31		32						33	
34		35			36			37	38			
39				40				41				42
43			44			45				46		
47												

Beküldendő sorok: vízszintes 1, 47 függőleges 1, 2, 8 és 12

A mult számban közölt rejtvény helyes megfejtése

Vízszintes sorok: 1. Haváji zenekar. 13. Arató. 14. Lilike. 15. Zár. 16. Raketa. 18. Al. 19. Ábra. 21. Rem (mer). 22. Nála. 24. Ni. 25. Ki. 27. Tél. 29. Tít. 30. Kati gyere ki. 33. Eme. 34. Merev. 36. Zeke. 38. Ledől. 40. Oi. 41. Imént. 43. Lő. 44. Tilt. 46. Vezető ember. 49. Előterjesztés.

Függőleges sorok: 1. Hazánk szíve. 2. Arábia. 3. Varr. 4. Át. 5. Jár. 6. Isar. 7. Elemér. 8. Nit. 9. Elan. 10. Ki. 11. Akah. 12. Relatívítás. 17. Ketenelej (jelenetek). 20. A kimenet. 23. Átir.

26. Ige. 28. Lemő (ömel). 31. Tekező. 32. Keltez. 35. Eol. 37. Emel. 39. Döme. 42. Tte. 45. Irt. 47. Ór. 48. B. S.

Jutalmazott megfejtők névsora

Helyszüke miatt csak a jutalmazottak teljes nevét és a helységnevét kezdőbetűjét közöljük. A mult számban közölt rejtvény helyes megfejtői közül Török Máttyás, B., Zoltán Jenő, Sz., nyakkendő, Kiss Margit, U., púderkompakt, Komját Istvánné, K., bakelit szalvétatartó, Imre Ferenc, Sz., Berecz Ferenc, B., csavaros írót kaptak, ifjú Drozda József, K. és T. Móri Ilona O. könyvjutalomban részesültek.